

EUROOPA
KOMISJON

Strasbourg, 15.9.2026
COM(2026) 980 final

2026/0271 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise digiüleminekut ja millega kehtestatakse Euroopa sotsiaalkindlustuspassi (ESSPASS) raamistik ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 883/2004, (EÜ) nr 987/2009 ja (EL) 2018/1724

{SEC(2026) 980 final} - {SWD(2026) 981 final} - {SWD(2026) 982 final} -
{SWD(2026) 983 final}

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Isikute vaba liikumine on üks neljast ELi ühtse turu keskmes olevast põhivabadusest ja **Euroopa integratsiooni oluline saavutus**. Hõlbustades töötajate liikuvust, aitab see vähendada tööjõupuudust ja oskuste nappust ning toetab majanduskasvu ja konkurentsivõimet kõigis liikmesriikides. Lisaks sellele, et isikute vaba liikumine toob kasu Euroopa majandusele, laiendab see üksikisikute kutsealaseid ja isiklikke võimalusi, soodustab kultuurivahetust ja ühist kogukonnatunnet, edendades seeläbi Euroopa Liidu integratsiooni.

Selle vabaduse tulemuslikuks kasutamiseks on vaja selgeid eeskirju, tugevaid jõustamismehhanisme ja liikmesriikide vahel kooskõlastatud poliitikat, et toetada liikuvust, tagades samal ajal õigluse, õiguskindluse ja õiguste kaitse. Sellega seoses on peamine tugisammas **ELi sotsiaalkindlustuse koordineerimise raamistik**¹. Sellega tagatakse, et **üksikisikud saavad jätkuvalt hüvitisi, nagu pension, töötus- ja perehüvitised, ning et neil on teistesse liikmesriikidesse kolimise või seal viibimise või reisimise korral tervisekindlustus**. Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid hiljuti esialgsele kokkuleppele selle raamistiku ajakohastamises². Kui läbivaadatud raamistik on vastu võetud, hõlbustatakse sellega kodanike õiguste kasutamist, tagatakse suurem õigusselgus ja nõuete täitmise tagamise lihtsus ning lihtsustatakse ettevõtjate ja töötajate jaoks lühiajalist piiriülest tegevust ja ärireise.

Samal ajal on endiselt olemas suur potentsiaal muuta ELi sotsiaalkindlustuse koordineerimist käsitlevate eeskirjade kohaldamine lihtsamaks. Seda on võimalik saavutada **digitehnoloogia ulatuslikuma ja parema kasutamisega** selles valdkonnas osana ELi laiematest jõupingutustest, mille eesmärk on i) lihtsustada menetlusi; ii) vähendada üksikisikute, ettevõtjate ning riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste koormust ning iii) toetada ELi ühtse turu konkurentsivõimet.

Digiüleminek on ELi strateegiliste prioriteetide keskne osa ning **innovatsiooni ja konkurentsivõime peamine liikumapanev jõud**. Kooskõlas digikümnenendi poliitikaprogrammiga 2030 ning Euroopa deklaratsiooniga digiõiguste ja -põhimõtete kohta edendab liit sujuvate ja inimkesksete digitaalsete avalike teenuste arendamist kogu Euroopas.

[Enrico Letta](#) ja [Mario Draghi](#) hiljutistes **aruannetes** ühtse turu tuleviku ja Euroopa konkurentsivõime kohta rõhutatakse tungivat vajadust seda digiüleminekut kiirendada ja kõrvaldada tõkked, mis kahjustavad ühtse turu dünaamilisust. Samamoodi on ka [2026. aasta ühtse turu ja konkurentsivõime aruandes](#) tuvastatud oluliste takistustena püsivad lüngad piiriüleste digiteenuste valdkonnas ja liikuvusega seotud probleemid – eriti väikeste ja

¹ Määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta ja määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 rakendamise kord. Neid määrusi kohaldatakse ka Norra, Islandi, Liechtensteini ja Šveitsi suhtes. Ühendkuningriigiga sõlmitud lepingutes on kehtestatud erieeskirjad.

² Euroopa Parlament kiitis esialgse kokkuleppe heaks 7. juulil 2026, kuid nõukogu ei ole seda veel ametlikult vastu võtnud.

keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) jaoks³ –, mis takistavad Euroopa majanduskasvu ja digitaalse ühtse turu sujuvat toimimist. Lisaks rõhutatakse ELi 2025. aasta [idu- ja kasvufirmade strateegias](#) õigusliku killustatuse negatiivset mõju idu- ja kasvufirmade suutlikkusele ühtsel turul tõhusalt tegutseda ja talente ligi meelitada.

Kuigi komisjon ja liikmesriigid on juba astunud praeguse raamistiku alusel samme piiriüleste menetluste, teenuste ja andmevahetuse digitaliseerimiseks sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkonnas, on vaja ELi tasandil täiendavaid meetmeid. See on kooskõlas Euroopa Parlamendi korduvate üleskutsetega, sealhulgas [2021. aasta resolutsioon](#) Euroopa sotsiaalkindlustuspassi kohta, mida kajastati [komisjoni teatises sotsiaalkindlustuse koordineerimise digiülemineku kohta](#), [nõukogu 2023. aasta novembri järeldustes](#) ja eespool nimetatud Letta aruandes. Samuti vastab see Euroopa sotsiaalpartnerite⁴ ja kodanikuühiskonna organisatsioonide taotlustele tugevdada töötajate sotsiaalkindlustusõiguste kaitset, tõhustada jõustamist ja hõlbustada töötajate liikuvust, vähendades samal ajal halduskoormust.

Sotsiaalkindlustusteabe elektroonilise vahetamise (EESSI) süsteem⁵ on märkimisväärselt parandanud juhtumite käsitlemist ELi sotsiaalkindlustuse koordineerimist käsitlevate eeskirjade kohaselt. EESSI, mis hõlmab selliseid valdkondi nagu haigused, tööõnnetused, pensionid, töötus- ja perehüvitised, võimaldab 32 osalevas riigis (27 liikmesriiki ning Island, Liechtenstein, Norra, Šveits ja Ühendkuningriik) rohkem kui 3 100 sotsiaalkindlustusasutusel vahetada teavet elektrooniliselt ja turvaliselt, asendades paberkandjal teabevahetuse. Alates selle rakendamisest on menetletud rohkem kui 42 miljonit juhtumit, mis on toonud käegakatsutavat kasu miljonitele inimestele, kelle sotsiaalkindlustusnõudeid menetletakse nüüd tõhusamalt.

Vaatamata nendele edusammudele on endiselt mõningaid takistusi süsteemi eeliste täielikul ärakasutamisel. Need hõlmavad viivitusi piiriüleste pensionijuhtumite käsitlemisel, mille tõttu on oht, et üksikisikud jäävad ilma õigeaegsest juurdepääsust oma õigustele, mis õhnestab inimeste usaldust ELi sotsiaalkindlustuse koordineerimise raamistiku vastu. EESSI rakendamisel saadud kogemused on toonud esile ka piiriüleste sotsiaalkindlustusmenetluste digitaliseerimisega seotud tehnilised, menetluslikud ja koordineerimisprobleemid. Kuna kaasatud on tuhanded institutsioonid ja hõlmatud on kõik sotsiaalkindlustusliigid, on vaja paindlikumat koostööd ja sujuvamat otsustusprotsessi.

Kuigi sotsiaalkindlustusasutuste vahelise teabevahetuse parandamine EESSI kaudu on äärmiselt oluline, on see alles esimene samm. Vaja on täiendavat digitaliseerimist, et

³ Vt ühtse turu normide täitmise tagamise rakkerühma 2024. aasta aruanne: https://ec.europa.eu/internal_market/smet/docs/2024/smet-report-2024_en.pdf, lk 12.

⁴ BusinessEurope'i seisukohavõtt: „[Stepping up EU simplification efforts in the field of social affairs](#)“ (ELi lihtsustamispuudluste tõhustamine sotsiaalküsimuste valdkonnas), Euroopa Ametiühingute Keskliidu panus avalikku konsultatsiooni.

⁵ EESSI projekt käivitati 2008. aastal ja süsteem võeti kasutusele 2019. aastal. Lisateabe saamiseks vt „[Electronic Exchange of Social Security Information \(EESSI\) - Employment, Social Affairs and Inclusion](#)“ (Sotsiaalkindlustusteabe elektrooniline vahetamine (EESSI) – tööhõive, sotsiaalküsimused ja kaasatus).

- tugevdada üksikisikute ja töötajate kaitset, hõlbustades tulemuslikumat juurdepääsu sotsiaalkindlustusõigustele kogu Euroopas;
- vähendada haldustakistusi ja kulusid üksikisikute jaoks, kes saavad juurdepääsu sotsiaalkindlustushüvitistele teistes liikmesriikides, ja piiriülesest tegutsevate ettevõtjate jaoks;
- parandada piiriüleste avalike teenuste kvaliteeti;
- anda liikmesriikidele mõjusamad vahendid pettusevastaseks võitluseks, tugevdades seeläbi õiguste kaitset ja õiglast liikuvust.

Endiselt esineb piiriülestes sotsiaalkindlustusega seotud olukordades probleeme üksikisikute, ettevõtjate ja riiklike ametiasutuste vahelises teabevahetuses. Üksikisikutel on piiriülese liikumise, reisimise või töötamise korral sageli raske oma sotsiaalkindlustusõigusi kiiresti tõendada. Samal ajal puuduvad sotsiaalkindlustusasutustel, tööinspeksioonidel ja tervishoiuteenuse osutajatel tõhusad ja turvalised viisid selle teabe kinnitamiseks kõigis liikmesriikides. Samas on ettevõtjatel – eriti väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel (VKEd) – pidevalt raskusi nõuete sujuval täitmisel, kui nad saavad töötajaid ajutiselt välismaale tööle⁶.

Probleem tuleneb järgmisest:

- sotsiaalkindlustusdokumentide, sealhulgas Euroopa ravikindlustuskaardi taotlemise, väljastamise ja kontrollimise olemasolevad menetlused, mis on endiselt suuresti paberipõhised;
- dokumentide vormingu ja kontrollimeetodite piiratud piiriülene koostalitlusvõime ja standardimine;
- protsessid, mis ei vasta piisavalt üksikisikute ja ettevõtjate vajadustele.

See põhjustab ebatõhusust, tarbetut menetluslikku keerukust, suuremaid kulusid, ajakadu, vigu ja pettusi. See võib raskendada juurdepääsu sotsiaalkindlustushüvitistele teistes liikmesriikides, luues seega konkreetseid takistusi ELi-sisesele liikuvusele,⁷ asutamisvabadusele ja teenuste piiriülesele osutamisele.

Selleks käivitati Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava raames **Euroopa sotsiaalkindlustuspassi (ESSPASS)** katseprojekt. Projekti eesmärk oli uurida digilahendust sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamiseks ja piiriüleseks kontrollimiseks. Aastatel 2021–

⁶ 2025. aasta ühtse turu strateegia kohaselt peetakse töötajate lähetamise menetlustega seotud haldustakistusi üheks kõige olulisematest takistustest, mis ei võimalda ettevõtjatel teistes liikmesriikidesse laieneda. Vt ka ühtse turu normide täitmise tagamise rakkerühma aruanne, lk 12.

⁷ Draghi aruandes rõhutatakse, et hirm kaotada teistes liikmesriikides juurdepääs sotsiaalkaitsele või kogeda raskusi juurdepääsul sotsiaalkindlustusele pärsib inimeste ümberasumist, kuigi ELi õigusaktidega on tagatud sotsiaalkindlustusõiguste ülekantavus.

2025 katsetati porditava dokumendiga A1⁸ ja Euroopa ravikindlustuskaardiga seotud menetluste digilahendusi märkimisväärse arvu liikmesriikide osalusel⁹.

Katseprojekti edu näitas selgelt, et Euroopa sotsiaalkindlustuspassiga saab

- anda üksikisikutele võimaluse oma õigusi hõlpsamalt ja turvalisemalt piiriüleselt tõendada ja kasutada;
- vähendada ettevõtjate halduskoormust;
- tõhustada pettuste ennetamist standarditud digidokumentide reaajas kontrollimise kaudu;
- suurendada riiklike ametiasutuste tõhusust, vähendades paberipõhiseid protsesse.

Neid tõestatud eeliseid arvesse võttes on komisjon kuulutanud [ühtse turu strateegias](#) ja oma [2026. aasta tööprogrammis](#) välja Euroopa sotsiaalkindlustuspassi reguleeriva õigusraamistiku, mis on töötajate õiglase liikuvuse paketi oluline osa. **Kavandatavas määruses sätestatakse eeskirjad Euroopa sotsiaalkindlustuspassi kiireks kasutuselevõtuks kõigis liikmesriikides. Sellega kehtestatakse spetsiaalne õigusakt, mis hõlmab piiriülest digitaalset andmevahetust ja menetlusi, mis on vajalikud ELi sotsiaalkindlustuse koordineerimist käsitlevate eeskirjade tulemusliku rakendamise ja täitmise tagamiseks, sealhulgas selliste eeskirjade, mille täitmist hõlbustatakse EESSI süsteemi kaudu.**

Õigusselguse, järjepidevuse, jõustatavuse ja paindlikkuse tagamiseks on vaja eraldiseisvat määrust, milles käsitletakse kõiki sotsiaalkindlustuse koordineerimise digiaspekte. Neid eesmäärke ei ole võimalik täielikult saavutada olemasoleva sotsiaalkindlustuse koordineerimise raamistiku killustatud sätetega. Spetsiaalse õigusaktiga kehtestatakse vajalikud õigusnõuded, tehnilised kirjeldused ja standardid, koostalitlusvõime nõuded, juhtimiskord ning tugevad turva- ja andmekaitsemeetmed. Samuti tagatakse sellega, et vastavaid siduvaid rakendusmeetmeid kohaldatakse kõigis liikmesriikides ühetaoliselt ja tulemuslikult. Lisaks võimaldaks selline lähenemisviis suuremat paindlikkust, et võtta arvesse tulevast tehnoloogia arengut. Eraldades digiaspektid ELi sotsiaalkindlustuse koordineerimise põhiraamistikust, võimaldaks kavandatav määrus tehnilisi nõudeid õigeaegselt ajakohastada, ilma et oleks vaja seda raamistikku muuta. Selles keskendutaks üksnes sotsiaalkindlustuse koordineerimise digiüleminekule, täiendades seeläbi olemasolevat õigusraamistikku.

Kavandatava määrusega toetatakse sujuvat üleminekut Euroopa sotsiaalkindlustuspassi katsetapist täiemahulisele rakendamisele. Määrust hakatakse porditava dokumendi A1 suhtes kohaldama üks aasta pärast jõustumist ja Euroopa ravikindlustuskaardi suhtes kolm aastat pärast jõustumist. Pärast kolme aasta möödumist hõlmab see ka kõiki muid

⁸ Porditava dokumendiga A1 tõendatakse, millise liikmesriigi sotsiaalkindlustusalaseid õigusakte kohaldatakse piiriüleselt töötava isiku suhtes.

⁹ Projektis [DC4EU](#) katsetati Euroopa digiidentiteedi raamistiku kasutamist. See hõlmas 80 asutust 22 riigist, kusjuures 15 riiki (AT, DE, DK, PL, BE, NL, FR, LU, BG, CZ, ES, PT, IT, FI, CH) osalesid sotsiaalkindlustuse koordineerimise tööpakettides.

Projektis [EBSI-Vector](#) uuriti plokiaheltehnoloogial põhinevat lahendust, kaasates 52 partnerit 20 riigist, kusjuures viis riiki (AT, BE, DE, IT, NL) olid seotud sotsiaalkindlustuse koordineerimise kasutusjuhtumitega. Neid projekte toetati rahaliselt programmist „Digitaalne Euroopa“.

sotsiaalkindlustusdokumente, välja arvatud need, mille puhul näitab hindamine, et ESSPASSi raames toimuv digitaliseerimine ei annaks lisaväärtust.

Kavandatava määrusega, mis tugineb Euroopa digiidentiteedi ja ühtse digivärava raamistikele, antakse üksikisikutele turvaline otsejuurdepääs oma sotsiaalkindlustusdokumentidele Euroopa digiidentiteedikukrute kaudu, samal ajal kui riiklikel ametiasutustel on võimalik neid dokumente koheselt kontrollida ja paremini pettusi avastada. Siduvate tähtaegade kehtestamine dokumentide väljastamiseks parandab veelgi prognoositavust üksikisikute ja ettevõtjate, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjate jaoks, ning vähendab tarbetuid viivitusi. See aitab tagada ELi sotsiaalkindlustuse koordineerimise raamistikust tulenevate õiguste tõhusa ja õigeaegse kasutamise. Lisaks hõlbustab see ettevõtjate piiriüleseid toiminguid, andes neile kindlustunde oma tegevuse planeerimiseks ja võimaldades vältida halduslikke kitsaskohti, mis on seotud erinevate menetlusaegadega. Piiriülestel töötajatel ja piiriüleselt tegutsevatel füüsilisest isikust ettevõtjatel on tänu menetluste suuremale läbipaistvusele ja sellele, et neil on otsejuurdepääs nende õigusi tõendavatele dokumentidele, lihtsam tõendada oma sotsiaalkindlustusega kaetust, samuti vähendab see paberipõhiste menetlustega seotud haldustakistusi ning aitab ennetada pettusi ja kuritarvitusi, mis võivad nende isikute õigusi kahjustada. Ettevõtjate, eelkõige VKEde jaoks lihtsustatakse lähetamisnõuete täitmist, ühtlustades porditava dokumendi A1 taotlustele esitatavaid teabenõudeid ja vähendades üleliigsete andmete esitamist kooskõlas ühekordsuse põhimõttega. See vähendab halduskulusid, parandab õiguskindlust töötajate lähetamisel välismaale ning aitab tagada kiirema ja usaldusväärsema juurdepääsu nõutavatele dokumentidele. Samuti tugevdatakse ja lihtsustatakse juhtimist, asendades praeguse korra paindlikuma ja struktureerituma lähenemisviisiga. Liikmesriikide esindajatest moodustatakse spetsiaalne sotsiaalkindlustuse koordineerimise digiülemineku töörühm, et aidata töötada välja tehnilisi kirjeldusi, jälgida edusamme ja jagada kogemusi. See töörühm jätkab tööd, mida on varem teinud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 883/2004¹⁰ artikli 73 alusel loodud andmetöötamise tehniline komisjon ning sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise halduskomisjoni ajutine Euroopa sotsiaalkindlustuspassi töörühm. Lisaks toetab liikmesriikide esindajatest koosnev komitee komisjoni rakendusaktide vastuvõtmisel kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011¹¹ artiklis 5 sätestatud kontrollimenetlusega („komiteemenetluse komitee“). Sellega tagatakse, et eeskirjad on jätkuvalt kohandatavad ja tulevikukindlad, ning säilitatakse samal ajal nende siduv iseloom.

Kavandatav määrus puudutab isikuid, kelle suhtes kohaldatakse sotsiaalkindlustuse koordineerimist käsitlevaid ELi eeskirju, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 883/2004 artiklis 2, sealhulgas töötajaid, füüsilisest isikust ettevõtjaid, pensionäre, töötuid ja majanduslikult mitteaktiivseid kindlustatud isikuid ning nende pereliikmeid. Neid eeskirju

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.4.2004, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/883/oj>).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

kohaldatakse määruse (EL) nr 1231/2010¹² alusel ka kolmandate riikide kodanike suhtes, kes elavad seaduslikult liikmesriigis ja on piiriüleses olukorras. Seepärast tuleb määrust (EL) nr 1231/2010 muuta tagamaks, et käesoleva ettepanekuga kehtestatud meetmeid kohaldatakse ka nende kolmandate riikide kodanike suhtes.

Territoriaalse katvuse osas hõlmab kavandatav määrus kõiki liikmesriike ning on asjakohane ka EMP riikide, Šveitsi ja Ühendkuningriigi jaoks, kui kohaldatavast õiguslikust korrast ei tulene teisiti.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Kavandatava määrusega toetatakse Euroopa sotsiaalõiguste samba eesmärgi ja see on kooskõlas kehtivate liidu õigusaktidega, eelkõige ELi sotsiaalkindlustuse koordineerimist käsitlevate eeskirjadega. Sellega täiendatakse neid eeskirju, kehtestades spetsiaalse õigusakti, millega reguleeritakse kõiki piiriüleseid digimenetlusi ja kogu andmevahetust, mis on vajalikud nende tulemusliku rakendamise ja täitmise tagamise hõlbustamiseks. Ettepanekuga ei muudeta sotsiaalkindlustuse koordineerimise raamistikuga kehtestatud õigusi ja kohustusi ega seata ohtu sellega kaasnevat üksikisiku kaitse taset. Raamistikku ajakohastati ja lihtsustati hiljutise läbivaatamise käigus. Ettepanek on selle lähenemisviisiga kooskõlas, kuna sellega ajakohastatakse ja lihtsustatakse kõnealuse raamistiku kohaldamist veelgi digitaliseerimise kaudu. Edendades digitehnoloogia kasutamist kõigis liikmesriikides, tugevdatakse ettepanekuga olemasolevat kaitset, lihtsustades piiriülest juurdepääsu sotsiaalkindlustusõigustele ja -teenustele.

Ettepanek on kooskõlas ühtse digivärava määrusega¹³. Ühtse digivärava määruse kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et haldusmenetlused on üksikisikutele ja ettevõtjatele täiel määral veebis kättesaadavad ja läbitavad, sealhulgas seoses järgmisega: i) taotlused selle kindlaksmääramiseks, millised sotsiaalkindlustusalased õigusaktid kehtivad õiguste omaja suhtes, mille tulemusena väljastatakse porditav dokument A1; ii) Euroopa ravikindlustuskaardi rakendused ning iii) pensioninõuded. Tagamaks, et üksikisikud saavad täielikult kasutada oma vaba liikumise õigust ilma haldustakistusteta, laiendatakse ettepanekuga ühtse digivärava määrust, et lisada võimalus esitada täielikult veebipõhiseid taotlusi täiendavate sotsiaalkindlustusdokumentide kohta.

Ettepanek on osa töötajate õiglase liikuvuse paketist. Pakett sisaldab meetmeid, mille eesmärk on ajakohastada ja lihtsustada töötajate liikuvust ja sotsiaalkindlustuse koordineerimist käsitlevate eeskirjade kohaldamist ja täitmise tagamist. Selle eesmärk on tagada, et liikuvus ELis oleks õiglane ja seejuures kaitstaks töötajaid liikuvusega seotud ärakasutamise või

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1231/2010, millega laiendatakse määrust (EÜ) nr 883/2004 ja määrust (EÜ) nr 987/2009 kolmandate riikide kodanikele, keda nimetatud määrused veel ei hõlma üksnes nende kodakondsuse tõttu (ELT L 344, 29.12.2010, lk 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2010/1231/oj>).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj>).

ebasoodsate tingimuste eest, edendades samal ajal oskustel ja innovatsiooni põhinevat konkurentsivõimelist ja dünaamilist ettevõtluskeskkonda.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanekuga toetatakse Euroopa eesmärki lihtsustada haldusmenetlusi üksikisikute, ettevõtjate ning riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste jaoks: vähem bürokraatiat, rohkem usaldust, parem nõuete täitmise tagamine. See aitab taastada ELi konkurentsivõimet kooskõlas Draghi aruande ja ELi konkurentsivõime kompassiga. Samuti täiendab see 28. õigusraamistikku, et aidata ettevõtetel (eelkõige idu- ja kasvufirmadel) ületada tõkkeid, mis takistavad tegutsemist kogu Euroopas, toetades kasvu, innovatsiooni ja üleilmset konkurentsi.

Ettepanek tugineb ELi tasandil tehtavatele jõupingutustele, et edendada kõigi inimeste kaasavat digitaalset osalemist kogu Euroopas¹⁴ ja kiirendada piiriüleste avalike teenuste digitaliseerimist. See on kooskõlas digikümnendi programmi eesmärgiga pakkuda 2030. aastaks 100 % põhiteenuseid veebis ja tagada üksikisikutele juurdepääs turvalistele e-identimise lahendustele. Ettepanek tugineb ka olemasolevatele sektoriülesetele algatustele, nagu ühtse digivärava määrus ja andmete ühekordse küsimise tehniline süsteem, Euroopa digiidentiteedi raamistik ja potentsiaalselt ka tulevased Euroopa ettevõtluskukrud, siseturu infosüsteem ja Koostalitleva Euroopa määrus.

Ettepanekuga täiendatakse muid õigusakte, süsteeme ja vahendeid, millega toetatakse töötajate liikuvust, teenuste piiriülest osutamist, sotsiaalkaitset, piiriülest tervishoidu ja tööõiguse jõustamist, mille eesmärk on veelgi hõlbustada ELis üksikisikute ja töötajate liikuvust, lihtsustada inimeste, ettevõtjate ja riiklike ametiasutuste jaoks haldusmenetlusi ning kaitsta töötajate õigusi. Sellised süsteemid ja vahendid hõlmavad järgmist:

- ELi tasandi pensionide jälgimise teenus;
- ettepanek töötajate lähetamise e-deklaratsiooni kohta, milles Euroopa Parlament ja nõukogu on esialgselt kokku leppinud, ning maanteetranspordi lähetusdeklaratsioonide portaali¹⁵;
- Euroopa terviseandmeruum, sealhulgas taristu MyHealth@EU, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2025/327¹⁶;
- algatused, mille eesmärk on uurida eri liikmesriikide töö- ja sotsiaalkaardi koostalitlusvõime võimalusi.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

¹⁴ Euroopa digiõiguste ja -põhimõtete deklaratsioon.

¹⁵ Viidatakse autoveosektorile, sest see on ainus transpordiliik, mille jaoks on loodud spetsiaalne ELi lähetusdeklaratsioonide portaali. Teiste transpordiliikide puhul samaväärset süsteemi ei ole.

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2025. aasta määrus (EL) 2025/327, mis käsitleb Euroopa terviseandmeruumi ning millega muudetakse direktiivi 2011/24/EL ja määrust (EL) 2024/2847 (ELT L, 2025/327, 5.3.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/327/oj>).

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklil 48. Selle artikliga antakse liidule õigus võtta meetmeid liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimiseks, et hõlbustada töötajate vaba liikumist ja nende sotsiaalkindlustusõiguste kaitset kogu liidus. Kui ELi toimimise lepingu artiklit 48 kohaldatakse liikuvate töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate ning nende ülalpeetavate suhtes, siis määrusega (EÜ) nr 883/2004, mis põhineb ELi toimimise lepingu praegustel artiklitel 48 ja 352, on sotsiaalkindlustuse koordineerimist laiendatud liidu piires liikuvatele isikutele, kes ei tegele majandustegevusega. ELi toimimise lepingu artiklis 48 on sätestatud kindel õiguslik alus selliste meetmete vastuvõtmiseks, millega täiendatakse olemasolevat sotsiaalkindlustuse koordineerimise raamistikku, et digitaliseerida piiriülesed sotsiaalkindlustusmenetlused ning hõlbustada juurdepääsu sotsiaalkindlustushüvitistele ja õiglast liikuvust ELis.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Isikute vaba liikumine ja teenuste osutamise vabadus on Euroopa Liidu põhivabadused. Et neid vabadusi täiel määral ära kasutada, peavad üksikisikud ja ettevõtjad tuginema tõhusatele avalikele teenustele, sealhulgas sotsiaalkindlustushüvitistele juurdepääsul või töötajate välismaale lähetamisel. Liikmesriigid ei suuda üksi tulemuslikult kõrvaldada tõkkeid, mis takistavad sotsiaalkindlustusõiguste ja kindlustusstaatuse sujuvat tõendamist ja piiriülest kontrollimist. Ühes liikmesriigis rakendatavate digilahendustega ei tagata piiriülest koostalitlusvõimet ega sotsiaalkindlustusdokumentide tunnustamist ja kontrollimist.

ELi tasandi meetmetega parandatakse sotsiaalkindlustusõiguste ja kindlustusstaatuse tõendamist ja kontrollimist. See omakorda parandab juurdepääsu hüvitistele ja tervishoiule, luues seeläbi toetavama keskkonna töötajatele, kes asuvad ümber või kaaluvad ümberasumist ELi piires, ja piiriülestes olukordades olevatele töötajatele. Arvestades olemasolevate probleemide piiriülest olemust, on kõige parem leida mõjusaid lahendusi ELi tasandil, mitte liikmesriikide individuaalsete jõupingutuste kaudu. ELi tasandi meetmed toovad liikuvatele isikutele kasu, muutes nende sotsiaalkindlustusõigused läbipaistvamaks ja kättesaadavamaks ning vähendades samal ajal petturlikke ja ekspluateerivaid tavasid. Vähendades tarbetuid haldusraskusi ja keerukust, aidatakse ELi meetmetega piiriüleselt tegutsevaid ettevõtjaid, toetades samal ajal riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi protsesside lihtsustamise ja piiriülese koostöö tugevdamise kaudu. Seeläbi parandatakse eeskirjade mõistmist ja rakendamist ning hõlbustatakse nende jõustamist ning suurendatakse samal ajal usaldust ELi sotsiaalkindlustuse koordineerimise raamistiku ja Euroopa ühtse turu vastu.

ELi meetmetega maksimeeritakse ka varasemate ELi investeeringute mõju, täiendades peamisi ELi digialgatusi, nagu ühtse digivärava määrus ja andmete ühekordse küsimise tehniline süsteem (OOTS), Euroopa digiidentiteedi raamistik, Euroopa ettevõtluskukrud, Koostalitleva Euroopa määrus ja Euroopa terviseandmeruum. Sel viisil moodustavad need meetmed osa ühtsest ja sidusast ELi digimaastikust, mis teenib ELi ja selle liikmesriikide huve. Kui EL kohe ei tegutse, kaasnevad liikmesriikide tegevusega tõenäoliselt killustatud, kooskõlastamata ja kokkusobimatud lahendused, mida ei ole võimalik integreerida

olemasolevatesse ELi algatustesse. Selle tagajärjeks võivad olla mitteoptimaalsed tulemused ja hilisemas etapis võib selle tagasipööramine olla kulukam.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanekus järgitakse proportsionaalsuse põhimõtet, kuna sellega ei minda kaugemale sellest, mis on ELi meetmete jaoks vajalik ja asjakohane. Sellega luuakse Euroopa sotsiaalkindlustuspassi raamistik ELi sotsiaalkindlustuse koordineerimise eeskirjade alusel koostatud sotsiaalkindlustusdokumentide taotlemiseks, väljastamiseks ja piiriüleseks kontrollimiseks. Sellega tagatakse koostalitlusvõime, digitaalne teabevahetus ja selliste dokumentide vastastikune tunnustamine, sekkumata riiklikesse sotsiaalkindlustussüsteemidesse. Tuginedes olemasolevale ELi raamistikule (eelkõige Euroopa digiidentiteedi raamistikule), selle asemel et luua täiesti uus lahendus, järgitakse Euroopa sotsiaalkindlustuspassi puhul lisaks proportsionaalsuse põhimõtet, kasutades kulutõhusat strateegiat, millega minimeeritakse kulusid ja optimeeritakse tõhusalt ressursse.

Ettepanekuga ei kehtestata tööandjatele ega füüsilisest isikust ettevõtjatele uusi deklareerimis-, aruandlus- ega dokumenteerimismõndeid, samuti ei muudeta sellega kriteeriume, mille alusel määratakse kindlaks piiriüleses olukorras oleva isiku suhtes kohaldatavad sotsiaalkindlustusalased õigusaktid.

- **Vahendi valik**

Võttes arvesse probleemi piiriülest olemust ja vajadust vältida õiguslikku killustatust, peetakse määrust kõige sobivamaks, tulemuslikumaks ja proportsionaalsemaks õiguslikuks vahendiks kindlaksmääratud poliitikaeesmärkide saavutamiseks. Kuna tegemist on vahetult kohaldatava õigusaktiga, tagatakse sellega ühetaoline kohaldamine kõigis liikmesriikides, vältides killustatust ning tagades õiguskindluse ja mõjususe. See on kooskõlas ka kindlaksmääratud õigusliku alusega ja olemasoleva sotsiaalkindlustuse koordineerimise raamistikuga, mida see täiendab.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjon seadis algusest peale sidusrühmade kaasamise strateegilisel planeerimisel esikohale, tunnistades selle määrava tähtsusega rolli mõjusa poliitika kujundamisel. Komisjon käivitas Euroopa sotsiaalkindlustuspassi katseprojektina, et kaasata liikmesriike aktiivselt alates arendustöö varajastest etappidest ja edendada isevastutust. Sellega tagati, et algatus on nii teostatav kui ka vastab nende isikute vajadustele ja tegelikule olukorrale, kellele see on

suunatud. Katsetegevuse tulemusel oli ilmne mitte ainult Euroopa sotsiaalkindlustuspassi elujõulisus ja sellest saadav kasu, vaid see andis ka väärtuslikku tagasisidet, tehnilist oskusteavet ja teavet. Nendest lähtuti otseselt algatuse edasist väljatöötamist käsitlevates otsustes.

Kooskõlas parema õigusloome põhimõtetega korraldas komisjon ulatuslikud konsultatsioonid, et tagada kõigi asjaomaste sidusrühmade seisukohtade ja huvide arvessevõtmine ning poliitikakujundamise protsessi lõimimine. Konsultatsiooniprotsessi käigus koguti tagasisidet lahendamist vajavate probleemide ulatuse ja laadi, kavandatud algatuse eesmärkide, kaalutavate poliitikavariantide ja nende võimaliku mõju, sealhulgas kulude ja lihtsustamisvõimaluste kohta. See põhjalik tõendite kogumine hõlmas järgmisi tegevusi, millest mõned olid osa sotsiaalkindlustuse koordineerimise digiüleminekut toetavast uuringust:

- kaks uuringut (märts–aprill 2025), mis olid suunatud sotsiaalkindlustusasutustele, tervishoiuteenuse osutajatele ja täitevasutustele ning millele saadi 32 riigist 87 vastust;
- 97 intervjuud sidusrühmadega (2025), mis hõlmasid riiklikke ametiasutusi, sotsiaalpartnereid ja tehnilisi eksperte, et hinnata kulusid, kasu ja teostatavust;
- kaks seminari (juuni 2025) vastavalt 62 ja 44 osalejaga, et kinnitada probleemide määratlused ja poliitikavariandid;
- kohtumised Euroopa sotsiaalkindlustuspassi katseprojektides osalevate ekspertidega (2025–2026);
- seminarid ja arutelud sotsiaalkindlustuse koordineerimise raames, sealhulgas erikohtumised Euroopa sotsiaalkindlustuspassi ja mõjuhinnangute teemal;
- dialoog töötajate õiglase liikuvuse rakendamise üle (16. september 2025);
- kõrgetasemeline kohtumine liikmesriikide esindajatega sotsiaalkindlustuse koordineerimise digiülemineku teemal (30. september 2025);
- ELi sotsiaalpartnerite kuulamine (6. november 2025), kus koguti töötajate ja tööandjate organisatsioonide seisukohti;
- tagasisidekorje seoses Euroopa sotsiaalkindlustuspassi (14. jaanuar 2026 – 11. veebruar 2026) ja töötajate õiglase liikuvuse paketiga;
- avalik konsultatsioon (22. jaanuar – 16. aprill 2026).

Nendel konsultatsioonidel selgus laialdane toetus sotsiaalkindlustuse koordineerimise edasisele digiüleminekule ja Euroopa sotsiaalkindlustuspassi algatusele kui vahendile, millega lihtsustada piiriüleseid sotsiaalkindlustusmenetlusi, hõlbustada piiriülest juurdepääsu sotsiaalkindlustushüvitistele, vähendada pettusi ning üksikisikute, ettevõtjate ja riiklike ametiasutuste halduskoormust. Sidusrühmad, sealhulgas ametiühingud, tööandjad ja avaliku sektori asutused, rõhutasid vajadust tugevate jõustamismehhanismide, lihtsustatud protsesside ja reaajas kontrollimise mehhanismide järele, et suurendada mõjusust. Laialdaselt oldi üksmeelel seoses ELi digiidentiteedikruute kui esmase digilahenduse taaskasutamisega. Samuti valitses laialdane üksmeel selles, et neile, kes ei saa või ei soovi kasutada digivahendeid, tuleb tagada varuvariant, näiteks turvalised, kontrollitavad ja tühistatavad

füüsilised dokumendid. Mõningal määral väljendati muret rakenduskulude ja andmete turvalisuse pärast.

Avalik konsultatsioon ja tagasisidekorje kinnitasid neid järeldusi, kusjuures 93 % avalikus konsultatsioonis osalenutest toetas sotsiaalkindlustusdokumentide, porditavate dokumentide ja Euroopa ravikindlustuskaardi digitaliseerimise standardlahendust. Peamiste valupunktidenä nimetati viivitusi dokumentide väljastamisel, piiriülese kontrolliga seotud probleeme ja pettusteriski, samal ajal kui peamiste prioriteetidenä kerkisid esile reaalajas kontrollimine ja koostalitlusvõime. Üldiselt rõhutati konsultatsioonis Euroopa sotsiaalkindlustuspassi potentsiaali töötajate õiglase liikuvuse edendamisel, pettuste vastu võitlemisel ja sotsiaalkindlustuse koordineerimise ajakohastamisel, tingimusel et see on kavandatud kaasavalt, seda juhitakse kindlalt ja see integreeritakse sujuvalt olemasolevate süsteemidega.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata

- **Mõjuhinnangud**

Määruse ettepanekule on lisatud mõjuhinnang,¹⁷ mille esialgne versioon esitati õiguskontrollikomiteele 29. aprillil 2026. Õiguskontrollikomitee esitas 4. mail 2026 reservatsioonidega positiivse arvamuse ja mõjuhinnangu aruanne vaadati kooskõlas komitee soovitustega läbi. Samuti käsitleti õiguskontrollikomitee üksikasjalikumaid tehnilisi märkusi.

Mõjuhinnangus uuriti mitmesuguseid poliitikavariante. Valitud variandid tuginevad katseprojektide järeldustele, sidusrühmade esitatud teabele ja muudele teguritele, nagu a) kooskõla ELi eesmärkidega, eelkõige ELi lihtsustamise ja digiülemineku tegevuskavaga; b) tuginemine olemasolevatele ELi algatustele, nagu ühtse digivärava määrus ja Euroopa digiidentiteedi raamistik, et minimeerida kulusid ja optimeerida ressursside kasutamist; ning c) ELi üleminek kasutajakesksusele ja lõimprivaatsusele ning vajadus tegeleda digilõhega.

Hinnati kolme poliitikavarianti.

- 1. poliitikavariant, millega luuakse lahendus, millega tõhustatakse porditavate dokumentide ja Euroopa ravikindlustuskaardi olemasolevat vormingut ning võimaldatakse nende piiriülest kontrollimist. See hõlmab dokumentide väljastamist digitaalsete turvaelementidega standardvormis, mida saab välja trükkida või elektrooniliselt salvestada.
- 2. poliitikavariant, millega võetakse kasutusele lahendus porditavate dokumentide ja Euroopa ravikindlustuskaardi väljastamiseks ja viivitamatuks kontrollimiseks, tuginedes Euroopa digiidentiteedi raamistikule. Üksikisikud ja ettevõtjad saaksid säilitada neid dokumente turvaliselt oma Euroopa digiidentiteedikukrutes. Kui nad ei saa kasutada või eelistavad mitte kasutada Euroopa digiidentiteedikukruid, oleksid jätkuvalt kättesaadavad täiustamata füüsilised dokumendid.

¹⁷ SWD (2026) ...

- 3. poliitikavariant, millega luuakse 2. poliitikavariandi põhielemente hõlmav lahendus. Üksikisikud ja ettevõtjad, kes ei saa kasutada või eelistavad mitte kasutada Euroopa digiidentiteedikukruid, saaksid siiski täiustatud füüsilised dokumendid, mida saab kontrollida isegi trükitud kujul (nagu 1. poliitikavariandi puhul).

Kõigi poliitikavariantide puhul olid ühised järgmised meetmed, millega tagada nende sujuv rakendamine ning tugevdada nende mõju ELi konkurentsivõimele ja lihtsustamisele:

- kõigi liikmesriikide üksikisikutele porditavate dokumentide elektroonilise taotlemise ja kättesaamise võimaldamine, isegi juhul, kui ühtse digivärava määrus neid ei hõlma;
- liikmesriikide ametiasutustele siduvate tähtaegade kehtestamine sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamiseks, tagades seeläbi nende õigeaegse kättesaadavuse piiriüleseks kasutamiseks ilma täpsust kahjustamata;
- porditava dokumendi A1 taotlemiseks nõutavale teabele esitatavate riiklike nõuete ühtlustamine ning võimalus kasutada mitmekeelset avalikku liidest lähetatud töötajate deklareerimiseks (e-deklaratsioon), kui see on loodud, ulatuses, milles teabenõuded kattuksid e-deklaratsiooniga. See võimaldaks taotlejatel esitada andmeid ainult üks kord (järgides ühekordsuse põhimõtet), nagu soovisid sidusrühmad ja mitu liikmesriiki e-deklaratsiooni üle peetud läbirääkimistel. See oleks kooskõlas ELi üldise eesmärgiga vähendada piiriülesest tegutsevate ettevõtjate haldustõkkeid. Teabenõuete ühtlustamisega tagataks ka enne tõendi A1 väljastamist tehtavate kontrollide parem kooskõla.

Pärast poliitikavariantide analüüsimist leiti, et eelistatud valik on 3. poliitikavariant. Seda varianti peeti eesmärkide saavutamisel kõige tulemuslikumaks, kulude ja tulude seisukohast kõige tõhusamaks ning variandiks, millega tagatakse kõrgeimal tasemel kooskõla muude ELi poliitikavaldkondadega.

Hinnangust ilmneb, et eelistatud variandi puhul väheneb tõenäoliselt märkimisväärselt paberipõhistele protsessidele tuginemine, kuna võetakse kasutusele standarditud ja lihtsustatud digimenetlused sotsiaalkindlustusdokumentide taotlemiseks, väljastamiseks ja kontrollimiseks liikmesriikide vahel. Sellega tagatakse dokumentide sujuv tunnustamine kogu ELis, pakkudes samal ajal üksikisikutele paindlikkust seoses andmete säilitamise ja esitamise viisidega. Selle poliitikavariandi rakendamine peaks tooma märkimisväärselt kasu üksikisikutele, riiklikele ametiasutustele, tööinspeksioonidele, tervishoiuteenuse osutajatele ja ettevõtjatele. Eeliste hulgas on dokumentide kontrollimise aja lühenemine vaid mõne sekundini Euroopa digiidentiteedikukrutes salvestatud dokumentide puhul ja umbes ühe minutini muude dokumentide puhul. See erineb praegusest 5–16 minutist porditava dokumendi A1 puhul ja 2–5 minutist Euroopa ravikindlustuskaardi puhul. 12 aasta jooksul aitab selline tõhusus kontrollijatel (nt tööinspeksioonidel) hoida porditava dokumendiga A1 seoses kuludelt kokku 24–72 miljonit eurot ja ettevõtjatel 21–64 miljonit eurot (see on eriti oluline VKEdes jaoks, kes moodustavad ELi ettevõtjatest 99 %). Euroopa ravikindlustuskaardi kontrollimisel säästavad tervishoiuteenuse osutajad hinnanguliselt 23–69 miljonit eurot.

Teine oluline eelis on suurem turvalisus. Digitaalselt allkirjastatud dokumentide viivitamatu kontrollimise korral muutub võltsimine erinevalt praegusest olukorrast peaaegu võimatuks. 12 aasta jooksul saab tänu sellele hoida porditava dokumendi A1 puhul pettuste vähendamise

tõttu kuludelt kokku kuni 157 miljonit eurot ja Euroopa ravikindlustuskaardi puhul 120 miljonit eurot. Lisaks võib plasti kasutamise vähendamine (hinnanguliselt kuni 1 482 tonni võrra) anda kuni 161 miljoni euro suuruse kokkuhoiu.

Eelistatud variandiga toetatakse sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise eeskirjade kohaldamist, lihtsustades juurdepääsu hüvitistele ja tervishoiule. Samuti suurendatakse sellega usaldust, õiglust ja andmekaitset, andes kasutajatele kontrolli oma andmete üle ja tagades isikuandmete töötlemise kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega. Sotsiaalsed eelised hõlmavad suuremat läbipaistvust ja õiglust: töötajatel on otsejuurdepääs porditavatele dokumentidele A1 ning nad saavad välismaale lähetusse minnes selgema ülevaate oma sotsiaalkindlustusstaatuses ja -õigustest. Kui töötajad on täielikult teadlikud oma sotsiaalkindlustuse korraldusest, on nad pettuste suhtes vähem vastuvõtlikud ja neil on lihtsam saada hüvitisi, millele neil võib olla õigus vastuvõtvast riigis.

Eelistatud variandiga toetatakse ka konkurentsivõimet, lihtsustades menetlusi piiriüleselt tegutsevate ettevõtjate jaoks, ning toetatakse digiülemineku ja innovatsiooni edenemist.

Euroopa digiidentiteedikukrute kasutamine laialt levinud dokumentide, näiteks Euroopa ravikindlustuskaardi salvestamiseks ja jagamiseks kiirendab digiidentiteedikukrute kasutuselevõttu. Nii pannakse alus töötajate liikuvust käsitlevate täiendavate dokumentide edaspidiseks integreerimiseks valdkondlike õigusaktide kaudu.

Eelistatud variant hõlmab alginvesteeringuid ja iga-aastaseid hoolduskulusid. Neid kulusid kannaksid peamiselt riiklikud haldusasutused, sealhulgas ministeeriumid, sotsiaalkindlustusasutused ja tööinspektorid, samuti tervishoiuteenuse osutajad. Eeldatakse, et üksikisikute ja ettevõtjate kulud on minimaalsed. Sellised kulud oleksid peamiselt seotud nutitelefonide kasutamisega, kui sotsiaalkindlustuse koordineerimise dokumente soovitakse säilitada riiklikes Euroopa digiidentiteedikukrutes. Kokku on ELi ühekordsed kulud (kolme aasta jooksul) hinnanguliselt 186–218 miljonit eurot, kusjuures kumulatiivsed korduvkulud ulatuvad järgmise 12 aasta jooksul 278 miljoni euron (23,2 miljonit eurot aastas). Kulud kajastavad taristu ja integreerimisega seotud vajalikke jõupingutusi ning neid tasakaalustab prognoositav pikaajaline tõhusus ja kulude kokkuhoid.

Nende investeeringute toetamiseks peaks kasutuselevõtuks olema võimalik saada ELi rahastust, eelkõige Euroopa Sotsiaalfond+-le (avalike teenuste ja institutsioonide digiülemine) ja Euroopa Konkurentsivõime Fondile järgnevast vahendist 2027. aasta järgseks programmitöö perioodiks.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Algatusel on eeldatavasti positiivne mõju konkurentsivõimele. Ettevõtjate kulud tõenäoliselt vähenevad tänu väiksematele haldustakistustele ja sellele, et porditava dokumendi A1 saamiseks ja kontrollimiseks ning lisateabe esitamiseks juhul, kui selle kehtivuses on kahtlusi, kulub vähem aega. VKEd, kes moodustavad 99 % ELi ettevõtjatest ja kellel on oma piiratud haldusressursside tõttu tavaliselt suuremaid raskusi regulatiivsete nõuete täitmisel, peaksid saama sellest rohkem kasu kui suuremad ettevõtjad. See kehtib eelkõige sellistes sektorites

nagu ehitus ja teenused, kus lähetamine ja tegevus kahes või rohkemas liikmesriigis on tavalisem. Nõuete lihtsam täitmine võib suurendada tõhusust vahendite eraldamisel väärtust loovale tegevusele. See võib omakorda suurendada tootlikkust. Parem juurdepääs piiriülestele tööturgudele võimaldab ettevõtjatel kasutada ära laiemat talendipagasit ja optimeerida tegevust, mis muudab nad konkurentsivõimelisemaks nii kohalikel kui ka rahvusvahelistel turgudel. Algatusega edendatakse ka tehnoloogia arengut, soodustades avalike teenuste digitaliseerimist ning üksikisikute ja ettevõtjate sujuvat juurdepääsu teenustele. Võttes kasutusele uuenduslikud lahendused sotsiaalkindlustusõiguste ja kindlustusstaatuse tõendamiseks ja piiriüleseks kontrollimiseks, tugevdatakse algatusega suutlikkust teha avalikus sektoris täiendavaid uuendusi. See peaks aitama veelgi kaasa ELi majanduskasvule ja ettevõtjate konkurentsivõimele.

Ettepanek on kooskõlas digikontrolliga. See on täielikult kooskõlas e-halduse aluspõhimõtetega:

- vaikumisi digitaalsus, digitaalsete menetluste edendamine eelistatud valikuna, pakkudes samas ka alternatiivseid võimalusi;
- ühekordsuse põhimõte, millega vähendatakse liigsete andmete esitamist;
- sisseprojekteeritud koostalitlusvõime, mis hõlbustab dokumentide piiriülest tunnustamist ja kontrollimist ning piiriülest andmevahetust ning vähendab killustatust;
- kasutajakesksus, keskendudes inimestele ja tagades prognoositavad menetlusajad;
- kaasavus ja ligipääsetavus, mis tagab võrdse juurdepääsu kõigile, eelkõige puuetega inimestele, eakatele ja piiratud digioskustega inimestele, pakkudes võimalust taotleda täiustatud füüsilisi dokumente;
- usaldusväärsus ja turvalisus, millega edendatakse isikuandmete kaitset ja kõrgeid turvastandardeid;
- vaikumisi piiriülesus, millega luuakse piiriüleselt kättesaadavad teenused ja vähendatakse liikuvuse tarbetuid takistusi.
- **Põhiõigused**

Kavandatav määrus peaks hõlbustama sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimist, lihtsustades sotsiaalkindlustushüvitiste ja tervishoiuteenuste kättesaadavust kõikjal Euroopas (Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklid 34 ja 35). See saavutatakse kogu ELis liikuvate isikute sotsiaalkindlustusõiguste ja kindlustusstaatuse parema tõendamise ja kontrollimisega. Esialgse kaitsetaseme vähenemist ei ole kindlaks tehtud.

Tagades, et sotsiaalkindlustusõigused ja -dokumendid on lihtsustatud menetluste ja lühemate haldusmenetluste abil hõlpsamini ülekantavad ja kontrollitavad, peaks algatusel olema positiivne mõju järgmisele:

- isikute ja töötajate vaba liikumine, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 45 ning põhiõiguste harta artiklites 15 ja 45;

- ELi toimimise lepingu artiklis 56 ja harta artiklis 16 sätestatud teenuste osutamise vabadus.

Selle tulemusena oleksid töötajad tõenäolisemalt valmis piiriüleseid töövõimalusi ära kasutama ning ettevõtted oleksid rohkem huvitatud piiriülesest tegutsemisest. Kavandatava määrusega ei piirata neid vabadusi.

Ettepanek mõjutab tõenäoliselt positiivselt ka põhiõiguste harta artiklis 41 sätestatud õigust heale haldusele. Eeldatakse, et menetluste lihtsustamise ja menetlusaja lühendamise korral tegeletakse taotluste ja toimingutega mõistliku aja jooksul, suurendades seeläbi üksikisikute ja ettevõtjate õiguskindlust.

Kavandatav määrus hõlmab isikuandmete töötlemist. Seepärast tuleks sellega tagada, et selline töötlemine on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 (edaspidi „isikuandmete kaitse üldmäärus“)¹⁸ nõuetega ning põhiõiguste hartaga tagatud põhiõigustega, eelkõige õigusega eraelu puutumatusle ja andmekaitsele, mis on sätestatud harta artiklites 7 ja 8 ning ELi toimimise lepingus, eriti selle artiklis 16, mis käsitleb õigust isikuandmete kaitsele. Eelistatud poliitikavariandiga tagatakse eelduste kohaselt turvalisuse ja andmekaitse kõrge tase, andes kasutajatele kontrolli, avaldades võimalikult väheseid andmeid, tagades nende valikulise avaldamise ning isikuandmete kaitse üldmäärusele vastava, turvalise ja läbipaistva käitlemise Euroopa digiidentiteedikukrute kasutamisel. Samuti on kasutajatele tagatud õiguslikud kaitsemeetmed, kui nad tuginevad täiustatud füüsilistele dokumentidele.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepaneku finantsmõju ELi eelarvele on väga piiratud. Jooksvad kulud tekivad üksnes komitee ja digiülemineku töörühma koosolekute korraldamisel ning ettepaneku alusel loodud digilahenduste rakendamise toetamisel liikmesriikides. Need kulud kaetakse olemasolevate sisemiste eelarveridade kaudu olemasolevate vahendite ümberpaigutamise teel.

5. MUU TEAVE

- **Rakendusstrateegia, rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Algatuse rakendamise jälgimiseks ja selle mõju hindamiseks on koostatud põhjalik seireraamistiku kavand, millega tagatakse, et algatus on jätkuvalt eesmärgipärane ja sellega saavutatakse kavandatud eesmärgid. Seda raamistikku täiustatakse veelgi, tuginedes lõplikele õiguslikele kirjeldustele ja rakendamise ajakavale. Edusamme jälgitakse erieesmärkidega seotud tegevus-, tulemus- ja mõjunäitajate abil. Raamistik aitab kindlaks teha ka rakendamisega seotud probleeme ning tagada, et algatuse algusest peale ja kogu selle rakendamise ajal on olemas õigeaegne ja järjepidev rakendamisalane tugi. Komisjon kogub ja analüüsib tihedas koostöös liikmesriikidega korrapäraselt andmeid, kasutades olemasolevaid aruandlusmehhanisme. Andmeid kasutatakse selleks, et teha kindlaks rakendamisel esinevad

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

lüngad ja tekkivad rakendamisega seotud vajadused, hinnata meetme tõhusust ja luua tulevaseks hindamiseks vajalik tõendusbaas.

Selleks et hinnata ettepaneku tegelikku mõju, võiks algatust hinnata mitte varem kui seitse aastat pärast selle jõustumist.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Artiklis 1 määratletakse reguleerimise ja selgitatakse ettepaneku eesmärged.

Artiklis 2 sätestatakse ettepaneku sisuline ja isikuline kohaldamisala ning täpsustatakse isikute kategooriaid ja sotsiaalkindlustusliike, mille suhtes ettepanekut kohaldatakse.

Artiklis 3 sätestatakse kavandatavas määruuses kasutatud põhimõistete määratlused, et hõlbustada ühetaolist tõlgendamist ja kohaldamist.

Artikliga 4 kehtestatakse Euroopa sotsiaalkindlustuspassi digilahenduse raamistik sotsiaalkindlustusdokumentide taotlemiseks, väljastamiseks, piiriüleseks kontrollimiseks ja tunnustamiseks ning kirjeldatakse selle põhiomadusi.

Artikliga 5 määratakse kindlaks kuupäev, millest alates kohaldatakse Euroopa sotsiaalkindlustuspassi käsitlevat I peatükki sotsiaalkindlustusdokumentide suhtes. Edasilükatud kohaldamiskuupäeva eesmärk on anda liikmesriikidele piisavalt aega uute nõuetega kohanemiseks.

Artiklis 6 sätestatakse liikmesriikide kohustus anda üksikisikutele ja ettevõtjatele võimalus esitada ettepanekuga hõlmatud sotsiaalkindlustusdokumentide taotlusi täielikult veebipõhiselt, kasutades menetlusi, mis on kooskõlas määrusega (EL) 2018/1724¹⁹.

Artiklis 7 sätestatakse sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamist, kehtivust ja kontrollimist reguleerivad eeskirjad. Sellega nähakse nende dokumentide jaoks ette vaikimisi digivorming, mis on mõeldud kasutamiseks Euroopa digiidentiteedikrutes, võimaldades samal ajal kasutada füüsilisi dokumente, mida täiustatakse digielementidega, et suurendada nende turvalisust. Artikliga nähakse ette ka asjaomaste isikute ja tööandjate automaatne teavitamine dokumentide tühistamise korral ning tagatakse määratud kontrollijate poolne piiriülene tunnustamine ja kontroll, et kinnitada dokumentide autentsust, terviklust ja kehtivust. Lisaks antakse artikliga komisjonile rakendamisvolitused digilahenduse funktsionaalsete, talitlus- ja tehniliste kirjelduste kehtestamiseks kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 5 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikliga 8 kehtestatakse siduvad tähtajad sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamiseks. Selle eesmärk on vältida tarbetuid viivitusi, tagada ELi sotsiaalkindlustuse koordineerimist

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkimiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj>).

käsitlevate eeskirjade kohaste õiguste tulemuslik ja õigeaegne kasutamine ning hõlbustada ettevõtjate piiriülest tegevust. Artikliga antakse komisjonile õigus kehtestada dokumendipõhised tähtajad rakendusaktide abil, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 5 osutatud kontrollimenetlust.

Artikliga 9 nähakse ette erisätted Euroopa ravikindlustuskaardi kohta.

Artikliga 10 ühtlustatakse porditava dokumendi A1 taotlustele kohaldatavaid teabenõudeid. Selle eesmärk on vältida liikmesriikide vahelisi vastuolusid asjakohaste faktide kontrollimisel enne selliste dokumentide väljastamist ning ühtlustada samal ajal taotlusprotsesse. Artikliga nähakse ette ka võimalik tulevane tehniline koostalitlusvõime ühelt poolt porditava dokumendi A1 taotlemiseks kasutatavate riiklike portaalide ja teiselt poolt siseturu infosüsteemiga ühendatud avalike liideste vahel, mis on mõeldud sõidukijuhtide lähetamiseks autoveosektoris ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/67/EL²⁰ kohaste lähetusdeklaratsioonide esitamiseks. Eesmärk on vähendada halduskoormust ja edendada andmete taaskasutatavust.

Artikliga 11 tugevdatakse EESSI süsteemi kasutamist sotsiaalkindlustusasutuste vahelise piiriülese andmevahetuse peamise kanalina ELi sotsiaalkindlustuse koordineerimist käsitlevate eeskirjade alusel. Artikliga nähakse ette, et süsteem peaks jätkuvalt toimima kehtivate tehniliste ja talitluskirjelduste kohaselt. Kõik hilisemad kohandused või täiendused tuleks teha rakendusaktidega kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 5 osutatud kontrollimenetlustega, et tagada nende siduv ja ühetaoline kohaldamine kõigis liikmesriikides. Selleks et veelgi parandada süsteemi usaldusväärsust ja tagada üksikisikutele õigeaegne juurdepääs oma sotsiaalkindlustushüvitistele, kehtestatakse artikliga liikmesriikidele ka kohustus pidada kinni EESSI kaudu toimuva teabevahetuse maksimaalsetest tähtaegadest, mis on sätestatud kavandatava määruse I lisas. Lisaks antakse artikliga komisjonile õigus võtta vajaduse korral vastu delegeeritud õigusakte kõnealuse lisa muutmiseks.

Artikliga 12 tugevdatakse liikmesriikidevahelist koostööd, nähes ette õigusliku aluse, mis võimaldab elektroonilises teabevahetuses tuvastada sotsiaalkindlustusõigusi ja -kohustusi mõjutavate asjaolude muutusi ning võidelda paremini pettuste vastu. Artikliga antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 5 osutatud kontrollimenetlusega rakendusaktide kaudu vastu tehniline kord, kui EESSI süsteemi ei peeta kõige mõjusamaks või asjakohasemaks teabevahetusmeetodiks.

Artikliga 13 luuakse sotsiaalkindlustuse koordineerimise digiülemineku töörühm, et pakkuda operatiivtuge ning luua kogemuste ja teadmiste vahetamiseks praktikakogukond, hõlbustades seeläbi liikmesriikidevahelist koostööd.

Artikliga 14 kehtestatakse liikmesriikidele aruandekohustus, et tagada läbipaistvus ja vastutus artikli 8 lõikega 1 ja artikli 11 lõikega 2 seotud sätete rakendamisel.

Artiklis 15 täpsustatakse kavandatava määruse alusel isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatavaid andmekaitse nõudeid. Sellega tagatakse, et kavandatava määruse kohane

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/67/EL, mis käsitleb direktiivi 96/71/EÜ (töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega) jõustamist ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012, mis käsitleb siseturu infosüsteemi kaudu tehtavat halduskoostööd (ELT L 159, 28.5.2014, lk 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/67/oj>).

isikuandmete töötlemine on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 ning asjakohasel juhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1725²¹.

Artikliga 16 antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte ja sätestatakse kõnealuse delegeerimise tingimused.

Artiklis 17 sätestatakse, et komisjoni abistab kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011 rakendusaktide vastuvõtmisel komitee.

Artikliga 18 nähakse ette kavandatava määruse rakendamise ja tõhususe hindamine. Artiklitega 19 ja 20 nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 883/2004 ning määruse (EÜ) nr 987/2009 muutmine, et tagada nende kooskõla kavandatava määruse ja uue juhtimisraamistikuga ning säilitada õiguslik järjepidevus.

Artikliga 21 nähakse ette määruse (EL) 2018/1724 II lisa muutmine, et lisada ühtse digivärava määruse kohaldamisalasse käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate sotsiaalkindlustusdokumentide taotlemiseks mõeldud veebipõhised menetlused.

Artiklis 22 sätestatakse kavandatava määruse jõustumist käsitlevad normid.

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) nr 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise digiüleminekut ja millega kehtestatakse Euroopa sotsiaalkindlustuspassi (ESSPASS) raamistik ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 883/2004, (EÜ) nr 987/2009 ja (EL) 2018/1724

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 48,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Isikute vaba liikumine on Euroopa Liidu toimimise lepinguga (edaspidi „ELi toimimise leping“) tagatud põhivabadus ja liidu ühtse turu nurgakivi. Selle vabaduse täielikuks rakendamiseks on oluline, et üksikisikud, töötajad ja nende perekonnad saaksid teise liikmesriiki kolides või seal viibides, elades või töötades tõhusalt oma sotsiaalkindlustusõigusi kasutada.
- (2) Selleks on liit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 883/2004²² ja (EÜ) nr 987/2009²³ alusel kehtestanud tervikliku õigusraamistiku. Selle eeskirjadega koordineeritakse liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteeme, et tagada piiriülestes olukordades olevatele isikutele juurdepääs sotsiaaltoetusele, nagu pensionid, töötushüvitised ja tervishoiuteenused. Kõnealuste eeskirjade nõuetekohaseks kohaldamiseks on aga vaja tõhusaid sotsiaalkindlustusmenetlusi, mis peavad sammu tehnoloogia arengu ja muutuvate ühiskondlike vajadustega.
- (3) Sotsiaalkindlustuse koordineerimise digiüleminek on oluline, et tõhustada andmevahetust, kiirendada nõuete menetlemist, lihtsustada juurdepääsu hüvitistele ning vähendada haldustakistusi üksikisikute, ettevõtjate ja riiklike ametiasutuste jaoks. See aitab tugevdada ka pettuste ennetamist ning suurendada seeläbi usaldust liidu sotsiaalkindlustuse koordineerimise raamistiku vastu, samuti aitab see muuta liikuvuse kõigi jaoks vabaks ja õiglaseks.

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.4.2004, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/883/oj>).

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT L 284, 30.10.2009, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/987/oj>).

- (4) Tulenevalt piiriülese andmevahetuse keerukusest ja sotsiaalkindlustuse koordineerimise menetluste edasisest digitaliseerimisest on vaja spetsiaalset õigusakti, mida oleks võimalik kohandada tulevaste tehnoloogiliste, sotsiaalsete ja poliitiliste arengusuundumustega. See õigusakt peaks määrustes (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 sätestatud liidu sotsiaalkindlustuse koordineerimise eeskirju täiendama, käsitledes digisüsteeme ja -protsesse, mis on vajalikud nende eeskirjade tõhusaks rakendamiseks ja täitmise tagamiseks. Kuna käesoleva õigusakti sätted on omavahel lahutamatult seotud ning peaksid toimima koos sotsiaalkindlustuse koordineerimise määrustega ja neid täiendama, peavad ka need sätted olema esitatud määruse vormis.
- (5) Arvestades tehnilist eripära, koostalitlusvõime nõudeid ja digiprotsesside kiiret arengut, on asjakohane võtta vajalikud eeskirjad vastu eraldi õigusaktina. Selle eesmärk on tagada õigusselgus ja ühetaoline kohaldamine kogu liidus ning võimaldada paindlikkust, et võtta arvesse uusi digisuundumusi, ilma et oleks vaja muuta sotsiaalkindlustuse koordineerimist käsitlevaid liidu eeskirju.
- (6) Selleks et tagada õiguskindlus ja kooskõla määrusega (EÜ) nr 883/2004, tuleks käesoleva õigusakti kohaldamisala viia kooskõlla kõnealuses määruses sätestatud isikulise ja sisulise kohaldamisalaga.
- (7) On vaja kehtestada Euroopa sotsiaalkindlustuspassi (ESSPASS) loomise ja toimimise eeskirjad. ESSPASS on digilahendus sotsiaalkindlustusdokumentide, sealhulgas Euroopa ravikindlustuskaardi elektrooniliseks taotlemiseks, väljastamiseks ja piiriüleseks kontrollimiseks. ESSPASS peaks aitama tagada, et üksikisikud saavad kiiresti tõendada oma sotsiaalkindlustusõigusi, samuti peaks see aitama toetada nende õiguste tõrgeteta kasutamist piiriülestes olukordades, võimaldades samal ajal sotsiaalkindlustusasutustel, tööinspeksioonidel ja tervishoiuteenuste osutajatel asjakohast teavet tõhusalt ja turvaliselt kontrollida. See omakorda hõlbustaks pettuskontrolle ja tugevdaks nõuete täitmise tagamist. ESSPASS peaks lihtsustama ka kohaldatavate nõuete täitmist palgatöötajaid kaasavate ettevõtjate jaoks ja füüsilisest isikust ettevõtjate jaoks piiriülestes olukordades.
- (8) Aastatel 2021–2025 toimunud ESSPASSi katseetapp, mis käivitati Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava raames ja mida toetati programmist „Digitaalne Euroopa“, tõestas nii ESSPASSi tehnilist toimivust kui ka praktilist kasu.
- (9) On juba näha, et porditava dokumendiga A1 ja Euroopa ravikindlustuskaardiga seotud menetlustega on võimalik vähendada halduskoormust, ning katseetapp tõendas nende tehnilist teostatavust. ESSPASSi raamistikku tuleks kõigepealt kohaldada porditava dokumendi A1 suhtes, arvestades selle tehnilise valmisoleku kõrget taset. Seejärel tuleks raamistikku kohaldada Euroopa ravikindlustuskaardi ja muude sotsiaalkindlustusdokumentide suhtes, välja arvatud dokumendid, mille puhul hindamine näitab, et see pole asjakohane, teostatav ega kulutõhus.
- (10) Jõupingutuste dubleerimise vältimiseks peaks ESSPASS tuginema olemasolevatele liidu digialgatustele, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustele (EL) 2018/1724,²⁴ (EL) 2024/903²⁵ ja (EL) 910/2014,²⁶ ning neid täiendama.

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj>).

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2024. aasta määrus (EL) 2024/903, millega kehtestatakse meetmed avaliku sektori koostalitlusvõime kõrge taseme tagamiseks kogu liidus (Koostalitleva Euroopa määrus) (ELT L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj>).

- (11) Määruse (EL) 2018/1724 kohaselt peavad liikmesriigid võimaldama üksikisikutel ja ettevõtjatel läbida teatavad menetlused täiel määral veebis. See hõlmab taotlusi selle kindlaksmääramiseks, millised sotsiaalkindlustusalaseid õigusakte dokumendi omaniku suhtes kohaldatakse ja mille tulemusena väljastatakse porditav dokument A1, samuti Euroopa ravikindlustuskaardi taotlusi ja pensionihüvitiste taotlusi. Selle tagamiseks, et üksikisikud saaksid täielikult ja ilma haldustakistusteta kasutada oma vaba liikumise õigust ja tööjõu liikuvuse õigust, tuleks võimalust esitada taotlused otsast lõpuni veebis laiendada nii, et see hõlmaks käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvaid sotsiaalkindlustusdokumente. Seepärast tuleks muuta määruse (EL) 2018/1724 II lisa ja lisada sellesse veebipõhised menetlused käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate sotsiaalkindlustusdokumentide taotlemiseks.
- (12) Selleks et säilitada digiüleminekul inimkeskne lähenemisviis ja optimeerida liikmesriikide investeeringuid, on äärmiselt oluline tugineda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/1183 loodud Euroopa digiidentiteedikukrutele koostöimes määrusega (EL) 2018/1724. Need kukrud pakuvad ühtlustatud, õiguslikult usaldusväärset, väga turvalist ja privaatsusnõudeid järgivat mehhanismi digiidentiteedi andmete ja dokumentide turvaliseks säilitamiseks ja jagamiseks.
- (13) Tõhususe ja ajakohastamise edendamiseks tuleks digitaalsed sotsiaalkindlustusdokumendid muuta vaikevorminguks. Samal ajal peab üksikisikutele ja ettevõtjatele jääma õigus taotleda ja saada füüsilisi sotsiaalkindlustusdokumente. Sellega edendatakse kaasavust ja välditakse ebavõrdsuse süvenemist teenustele juurdepääsul. Füüsilisi sotsiaalkindlustusdokumente tuleks täiendada standarditud digielementidega, mille abil saab dokumente turvaliselt kontrollida, aidates seeläbi vähendada pettuseohtu. Kuna kõnealused füüsilised dokumendid sisaldavad digielemente, peaksid need kuuluma käesoleva määruse kohaldamisalasse.
- (14) Piiriülestel töötajatel puudub sageli selge teave oma sotsiaalkindlustusolukorra kohta. Näiteks ei pruugi nad olla teadlikud sellest, et tööandjad on taotlenud nende piiriülese tegevusega seotud porditavat dokumenti A1 või on lasknud selle väljastada. Seetõttu tuleks võimaldada töötajate otsest juurdepääsu sotsiaalkindlustusdokumentidele, et muuta sotsiaalkindlustusõigustega ja sotsiaalkindlustussüsteemi kuulumisega seonduv läbipaistvamaks. See peaks vähendama pettustega kokkupuute ohtu ja tagama, et töötajad saavad kiiresti sotsiaalkindlustushüvitisi, millele neil on õigus.
- (15) Võttes arvesse, kui oluline on võidelda piiriüleste sotsiaalkindlustuspettuste vastu ja tugevdada vastastikust usaldust, peaksid liikmesriigid enne sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamist nõuetekohaselt ja hoolsuskohustust täites kontrollima esitatud teabe täpsust. Selle protsessi toetamiseks tuleks edendada digivahendite kasutamist.
- (16) Seadusjärgselt esindatud füüsilistel isikutel, sealhulgas alaealistel lastel, ei pruugi olla Euroopa digiidentiteedikukrule juurdepääsu. Seepärast peaks seadusjärgsetel esindajatel, nagu vanemad, eestkostjad või muud nõuetekohaselt volitatud isikud, olema võimalik võtta vastu ja säilitada esindatava isiku digitaalseid sotsiaalkindlustusdokumente oma Euroopa digiidentiteedikukrus. See on vajalik, et hõlbustada juurdepääsu seadusjärgselt esindatud isikute digidokumentidele, mis on eriti oluline, kui nad vajavad erakorralist arstiabi.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>)

- (17) Võrdse juurdepääsu tagamiseks peaksid sotsiaalkindlustusdokumendid ning nende taotlemise, kättesaadavaks tegemise ja jagamise menetlused olema juurdepääsetavad puuetega inimestele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/2102²⁷ ning asjakohasel juhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/882²⁸.
- (18) Selleks et tagada määruses (EÜ) nr 883/2004 sätestatud õiguste õigeaegne kasutamine, tuleks pädevatelt asutustelt nõuda, et nad väljastaksid asjaomasele isikule ja asjakohasel juhul töandjale sotsiaalkindlustusdokumendid siduva tähtaja jooksul. Kogemused on näidanud, et viivitused selliste dokumentide väljastamisel võivad takistada üksikisikute õigeaegset juurdepääsu hüvitistele ja luua takistusi ettevõtjate piiriülesele tegevusele. Võttes arvesse, kui oluline on kiire juurdepääs tervishoiuteenustele ajutise välismaal viibimise ajal, ei tohiks Euroopa ravikindlustuskaardi väljastamise maksimaalne tähtaeg ületada 24 tundi alates täieliku taotluse esitamisest. See peaks olema saavutatav, kuna kontrollida tuleb ainult seda, kas isikul on tegelik kindlustus.
- (19) Sujuva piiriülese liikuvuse toetamiseks tuleks uurida ESSPASSi ja määruse (EÜ) nr 987/2009 kohaselt loodud sotsiaalkindlustusteabe elektroonilise vahetamise (EESSI) süsteemi koostalitlusvõimet ja koostoimet. Vajaduse korral tuleks uurida ka ESSPASSi ja muude liidu algatuste, sealhulgas andmete ühekordse küsimise tehnilise süsteemi, kavandatud Euroopa ettevõtluskukrute, siseturu infosüsteemi (IMI) ning töötajate lähetamise, pensionide jälgimise, tööõiguse, äriühinguõiguse, maksustamise ja e-tervise valdkonna digialgatuste vahelist koostalitlusvõimet ja koostoimet.
- (20) Euroopa ravikindlustuskaardi digitaliseerimine ESSPASSi raames parandab veelgi inimeste ajutisel viibimisel teistes liikmesriikides nende juurdepääsu meditsiiniliselt vajalikele tervishoiuteenustele. See omakorda võimaldab tervishoiuteenuste osutajatel kogu Euroopas isikute kindlustusstaatust kiiresti ja täpselt kontrollida ning nii peaksid vähenema juhtumid, kus Euroopa ravikindlustuskaarti ei aktsepteerita või seda ei kasutata asjakohaselt. Selleks et hõlbustada hüvitamistaotluste kiiremat, täpsemat ja turvalisemat menetlemist liidu sotsiaalkindlustuse koordineerimise eeskirjade alusel ning parandada üldist tõhusust, on väga oluline, et tervishoiuteenuse osutajad ühtlustaksid asjakohaste andmete edastamise automatiseeritud vahendite abil. Seda tuleks teha andmekaitse-eeskirju ja proportsionaalsuse põhimõtet järgides. Võimendada tuleks ühtse Euroopa terviseandmeruumi raames juba ette nähtud tervishoiu digisüsteemide investeeringuid ja kohandusi, et luua koostoime, mis maksimeerib digitaalsete tervishoiusüsteemide tõhusust, eelkõige juhul, kui mõlemas valdkonnas on ette nähtud koostoime Euroopa digiidentiteedikukrutega.
- (21) Kõigis liikmesriikides tuleks ühtlustada porditava dokumendi A1 taotlemiseks vajalikud põhiaandmed. Selle eesmärk on tagada kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramiseks asjakohaste asjaolude järjepidev kontrollimine, mis on oluline, et aidata avastada ebakorrektsed deklaratsioonid ja pettusi ning vähendada töötajaid lähetavate töandjate halduskoormust. Lisaks peaksid porditava dokumendi A1 taotlemiseks ettenähtud riiklikud portaaliid olema ühtlustatud tehnilise rakendamise kaudu koostalitlusvõimelised siseturu infosüsteemiga (IMI) ühendatud avalike liidestega, mis võimaldab ühiseid andmeid vastavalt ühekordsuse põhimõttele esitada

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2102, mis käsitleb avaliku sektori asutuste veebisaitide ja mobiilirakenduste juurdepääsetavust (ELT L 327, 2.12.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2102/oj>).

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

vaid üks kord ja seejärel võimaluse korral taaskasutada. Selline võimalik koostalitlusvõime peaks kooskõlas komisjoni lihtsustamisesmärgidega vähendama ettevõtjate halduskoormust ja hõlbustama ka teenuste piiriülest osutamist. Komisjon peaks arendustöös vajaliku teabe andmiseks ja arendustöö tugevdamiseks hindama liikmesriikide toetusel ka lihtsustamise ja halduskoormuse vähendamise kulude-tulude suhet, ühilduvust olemasolevate süsteemidega ning kooskõla käimasolevate ja tulevaste liidu algatustega, eelkõige IMI õigusraamistiku ajakohastamisega. Kõik koostalitlusmeetmed peaksid olema kooskõlas määrusega (EL) 2018/1724 ning hõlbustama täielikult veebipõhise menetluse suhtes kohaldatavate nõuete täitmist ja ühekordsuse põhimõtte järgimist taotluste korral, mis käsitlevad kohaldatavate sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide kindlaksmääramist.

- (22) ESSPASS on mõeldud sotsiaalkindlustusteabe elektroonilise vahetamise süsteemi täiendamiseks. Kuigi ESSPASS pakub üksikisikutele ja ettevõtjatele lahendust digitaalseks suhtluseks liikmesriikide ametiasutustega, peaks käesolev määrus reguleerima ka teabevahetust sotsiaalkindlustusasutuste vahel, eelkõige EESSI süsteemi kaudu toimuvat teabevahetust. Tõhususe ja järjepidevuse tagamiseks peaks sellise teabevahetuse peamiseks vahendiks olema EESSI süsteem.
- (23) Sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise halduskomisjoni võrdlev uuring näitas, et piiriüleste sotsiaalkindlustusjuhtumite menetlemine võtab kõigis sotsiaalkindlustusvaldkondades keskmiselt neli korda kauem aega kui võrreldavate siseriiklike juhtumite menetlemine. Seetõttu on väga oluline kehtestada meetmed, millega hoida ära hilinevad andmevahetusest tingitud tarbetuid viivitusi piiriüleste juhtumite käsitlemisel.
- (24) Selleks et piiriülestes sotsiaalkindlustusküsimustes vigu ja pettusi tõhusalt ennetada ja avastada, on vaja tõhusat teabevahetust ja tihedat koostööd liikmesriikide vahel. Seepärast on vaja kehtestada andmevahetuse eeskirjad juhuks, kui EESSI süsteemi ei saa tulemuslikult kasutada. Need eeskirjad peaksid tagama pädevatele asutustele ja institutsioonidele suurema õiguskindluse ja tugevama õigusliku aluse andmete vahetamiseks, et avastada pettusi ja ebatäpsusi seoses määruses (EÜ) nr 883/2004 sätestatud õiguste aluseks oleva teabega, ning andmete kontrollimiseks teiste liikmesriikide asutuste ja institutsioonidega tehtava ristkontrolli kaudu, kasutades elektroonilist teabevahetust või turvalist otsejuurdepääsu andmebaasile. Kõik teabenõuded ja vastused peaksid olema vajaduspõhised ja proportsionaalsed.
- (25) Selleks et toetada käesoleva määruse järjepidevat rakendamist ning luua praktikakogukond kogemuste ja teadmiste vahetamiseks, tuleks asutada sotsiaalkindlustuse koordineerimise digiülemineku töörühm, mille koosseisu kuuluvad igast liikmesriigist kaks esindajat, kellel on sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkonna digiaspekte käsitlevad tehnilised ja poliitilised eksperditeadmised, ning komisjoni esindajad. Töörühma koosseisu üksikasjad tuleks sätestada selle töökorras. Töörühm peaks jätkama ka tööd, mida on varem teinud määruse (EÜ) nr 883/2004 artikli 73 kohaselt loodud andmetöötamise tehniline komisjon ja sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise halduskomisjoni ajutised töörühmad, sealhulgas ESSPASSiga tegelev töörühm. Selleks et tagada Euroopa digiidentiteedi raamistikul põhineva ESSPASSi raamistiku tulemuslik rakendamine, peaks digiülemineku töörühm tegema vajaduse korral koostööd sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise halduskomisjoni ja Euroopa digiidentiteedi koostöörühmaga.
- (26) Liikmesriikide piiriüleste sotsiaalkindlustusprotsesside digitaliseerimise alaste jõupingutuste toetamisel peaks jätkuvalt olema oluline roll Euroopa Tööjõuametil

(ELA). See peaks eelkõige hõlmama heade tavade ja kogemuste korrapärase vahetamise hõlbustamist, digivahendite tõhusa kasutamise edendamist ning suutlikkuse suurendamise meetmete, näiteks koolitus- ja teadmiste jagamise algatuste pakkumist, et suurendada liikmesriikide ametiasutuste digivalmidust. Euroopa Tööjõuamet peaks jätkama ka üksikisikute, tööandjate ja muude asjaomaste sidusrühmade, näiteks tervishoiuteenuste osutajate teadlikkuse suurendamist sihipäraste teavituskampaaniate, juhendmaterjalide ja teavitustegevuse kaudu. See peaks aitama parandada arusaamist piiriülestest sotsiaalkindlustusõigustest ja -kohustustest ning olemasolevatest digivahenditest ja nende läbipaistvust.

- (27) Käesoleva määruse alusel tuleks isikuandmeid töödelda kooskõlas määrustega (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725 ning direktiiviga 2002/58/EÜ²⁹. Käesoleva määruse alusel tuleks isikuandmeid töödelda üksnes selles määruses ning määrustes (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 sätestatud konkreetsetel eesmärkidel, ilma et see mõjutaks edasist töötlemist avalikes huvides toimuva arhiveerimise eesmärgil kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 5 lõike 1 punktiga b ja artikliga 89.
- (28) Käesoleva määrusega luuakse õiguslik alus sotsiaalkindlustusdokumentides sisalduvate andmete säilitamiseks ja töötlemiseks, mille eesmärk on tõendada ja kontrollida sotsiaalkindlustusõigusi piiriülestes olukordades. Käesoleva määruse alusel töödeldavad isikuandmed peaksid olema nendes sotsiaalkindlustusdokumentides sisalduvad andmed. Need isikuandmed peaksid eelkõige hõlmama teavet, mida on vaja füüsiliste isikute digitaalseks identifitseerimiseks, määrusest (EÜ) nr 883/2004 tulenevate õiguste kiiremaks ja täpsemaks kasutamiseks ning vahetatava teabe ja dokumentide kehtivuse ja sisu kontrollimiseks. Need andmed kuuluvad järgmistesse andmekategooriatesse: nimi, sünniaeg ja -koht, aadress, isikukood, ametialased andmed ja terviseandmed. Käesoleva määruse kohaldamisel töötlevad neid isikuandmeid liikmesriikide dokumentide väljastajad ja kontrollijad. Määrusega piiratakse isikuandmete säilitamise aega ajavahemikuga, mis on rangelt vajalik nende kontrollimiseks. Käesolevas määruses sätestatud meetmed on proportsionaalsed, kuna need piirduvad rangelt sellega, mis on vajalik õiguste kontrollimiseks, sotsiaalkindlustusjuhtumite haldamiseks, nõuete täitmise tagamiseks ja pettuste vastu võitlemiseks. Minimaalse sekkumise tagamiseks tuleks rakendada tugevaid kaitsemeetmeid, sealhulgas võimalikult väheste andmete kogumine, juurdepääsu kontroll ja krüpteerimine, ning rakendusaktides tuleks täpsustada ühised andmemudelid.
- (29) Selleks et tagada ühetaolised tingimused käesoleva määruse rakendamiseks, tuleks komisjonile kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida õigus võtta vastu õigusakte seoses selliste sotsiaalkindlustusdokumentide loeteluga, mille puhul ESSPASSi raamistik ei paku mingit lisaväärtust, ja seoses I lisa muudatustega. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes³⁰ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

³⁰ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

- (30) Selleks et tagada ühetaolised tingimused käesoleva määruse rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused selleks, et määrata kindlaks sotsiaalkindlustusdokumentide funktsionaalsed ja tehnilised kirjeldused ja menetlused, sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamise tähtajad, sätestada ühised teabenõuded porditava dokumendi A1 taotlemiseks, kehtestada ühtne tehniline raamistik, et tagada koostalitlusvõime selle dokumendi taotlemiseks kasutatavate liikmesriikide portaalide ning töötajate ja sõidukijuhtide lähetamise deklareerimiseks kasutatavate IMIga ühendatud avalike liidest vahel, täpsustada EESSI süsteemi tulevase funktsionaalseid ja tehnilisi kirjeldusi seoses teatavate valdkondadega, kehtestada ühtne lähenemisviis määruste (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 nõuetekohase kohaldamise või täitmise tagamise kontrollimiseks vajalike andmete turvaliseks vahetamiseks või neile juurdepääsuks ning täpsustada käesoleva määruse rakendamist käsitlevate liikmesriikide aruannete vorm ja struktuur. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011³¹.
- (31) Selguse huvides ja käesoleva määrusega kooskõla tagamiseks tuleks määrustest (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 välja jätta aegunud sätted, mis on seotud elektroonilise andmevahetuse reguleerimisega. Nimetatud määrusi tuleks seepärast vastavalt muuta.
- (32) Selleks et anda liikmesriikidele piisavalt aega oma haldus- ja tehnilise korra kohandamiseks ESSPASSi arendamisega, tuleks ESSPASSi käsitlevate sätete kohaldamine edasi lükata.
- (33) Kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga[, kes esitas oma arvamuse ...].
- (34) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt luua ühtne, turvaline ja koostalitlusvõimeline digiraamistik sotsiaalkindlustusdokumentide taotlemiseks, väljastamiseks ja piiriüleseks kontrollimiseks ning sotsiaalkindlustusteabe piiriüleseks vahetamiseks, ei suuda liikmesriigid eraldi tegutsedes piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme piiriülese laadi ja ulatuse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale sellest, mida on vaja selles seatud eesmärkide saavutamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesolevas määruses sätestatakse sotsiaalkindlustusteabe piiriülese vahetamise digitaliseerimise eeskirjad, mis hõlbustavad määruste (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 tulemuslikku kohaldamist ja täitmise tagamist.

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

2. Eelkõige sätestatakse määruses eeskirjad järgmise kohta:
 - a) Euroopa sotsiaalkindlustuspassi (ESSPASS) kui sellise vahendi loomine ja toimimine, mille abil digitaalselt ja õigeaegselt tõendada ja kontrollida vaba liikumise õigust kasutavate isikute sotsiaalkindlustusõigusi ning muuta tööandjatele nõuete täitmine lihtsamaks;
 - b) sotsiaalkindlustusasutuste vahel turvalise, standarditud ja koostalitlusvõimelise andmevahetuse tagava sotsiaalkindlustusteabe elektroonilise vahetamise (EESSI) süsteemi toimimine, arendamine ja täiustamine;
 - c) muu pädevate asutuste vaheline digitaalne piiriülene andmevahetus, mis on vajalik piiriüleste sotsiaalkindlustuspettuste vastu võitlemiseks ning asjaolude muutumise, ebatäpsuste, vastuolude või vigade avastamiseks.
3. Käesoleva määrusega täiendatakse määruseid (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009. See ei mõjuta nimetatud määrustes sätestatud õigusi ja kohustusi, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 2

Kohaldamisala

Käesolevat määrust kohaldatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 artikli 2 kohaldamisalasse kuuluvate isikute suhtes ja kõnealuse määruse artikli 3 lõikes 1 loetletud sotsiaalkindlustusliikide suhtes.

Artikkel 3

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse määrustes (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 sätestatud mõisteid.
2. Samuti kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „Euroopa sotsiaalkindlustuspass“ ehk „ESSPASS“ – digilahendus sotsiaalkindlustusdokumentide taotlemiseks, väljastamiseks, piiriüleseks kontrollimiseks ja tunnustamiseks liidus;
 - b) „sotsiaalkindlustusdokument“ – määruse (EÜ) nr 883/2004 ja määruse (EÜ) nr 987/2009 rakendamiseks vajalikud andmed (olenemata nende vormist), mis tõendavad isiku sotsiaalkindlustusalast olukorda;
 - c) „Euroopa digiidentiteedikukkur“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014 artikli 3 punktis 42 määratletud Euroopa digiidentiteedikukkur;
 - d) „digitaalne sotsiaalkindlustusdokument“ – liikmesriigi pädeva asutuse väljastatud sotsiaalkindlustusdokument, mis on kavandatud säilitamiseks, haldamiseks ja jagamiseks Euroopa digiidentiteedikukru kaudu ning mis on elektrooniliselt kontrollitav;

- e) „porditav dokument A1“ – määruse (EÜ) nr 987/2009 artikli 19 lõikes 2 osutatud sotsiaalkindlustusdokument, mille on välja andnud liikmesriigi pädev asutus ja mis tõendab, et kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte määruse (EÜ) nr 883/2004 II jaotise alusel;
- f) „Euroopa ravikindlustuskaart“ – määruse (EÜ) nr 987/2009 artikli 25 kohaselt väljastatud sotsiaalkindlustusdokument;
- g) „väljastaja“ – määruse (EÜ) nr 883/2004 artikli 1 punktis p määratletud asutus või liikmesriigi õiguse alusel määratud, tunnustatud või muul viisil pädev organ või asutus, kes vastutab määruste (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 kohaldamisalasse kuuluvate sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamise, edastamise ja vajaduse korral parandamise või tagasivõtmise eest;
- h) „kontrollija“ – mis tahes avalik-õiguslik või eraõiguslik üksus või ametiülesandeid täitev füüsiline isik, kelle liikmesriik on määranud, volitanud või keda ta tunnustab isikuna, kellel on õigus kontrollida sotsiaalkindlustusdokumente kooskõlas käesoleva määrusega.

I peatükk

Euroopa sotsiaalkindlustuspass

Artikkel 4

ESSPASSi õigusraamistik

1. ESSPASSi õigusraamistik koosneb käesolevas peatükis sätestatud eeskirjadest järgmise kohta:
 - a) asjaomaste isikute ja tööandjate poolne sotsiaalkindlustusdokumentide taotluste veebipõhine esitamine liikmesriikide pädevatele asutustele;
 - b) sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamine liikmesriikide pädevate asutuste poolt asjaomastele isikutele ja tööandjatele;
 - c) sotsiaalkindlustusdokumentide elektrooniline kontrollimine kontrollijate poolt, et kinnitada nende autentsust, terviklust ja kehtivust.

Artikkel 5

ESSPASSi õigusraamistiku kohaldamisala ja kohaldamine

1. Käesolevat peatükki kohaldatakse:
 - a) porditava dokumendi A1 suhtes alates [jõustumise kuupäev pluss 12 kuud];
 - b) Euroopa ravikindlustuskaardi ja muude sotsiaalkindlustusdokumentide suhtes, välja arvatud need, mis on kindlaks määratud lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides, alates [jõustumise kuupäev pluss kolm aastat].

2. Komisjon võib hiljemalt [jõustumise kuupäev pluss 18 kuud] võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse hindamise alusel loetelu sotsiaalkindlustusdokumentidest, välja arvatud porditav dokument A1 ja Euroopa ravikindlustuskaart, mille suhtes käesolevat peatükki ei kohaldata.
3. Hindamisel võetakse arvesse järgmist:
 - c) asjaomaste dokumentide operatiivne asjakohasus, võttes eelkõige arvesse nende väljaandmise sagedust, väljastatud dokumentide arvu ja pettuste ennetamise potentsiaali;
 - d) asjaomaste dokumentide digitaliseerimise eeldatavad kulud ja sellest saadav eeldatav kasu seoses sotsiaalkindlustusõiguste kasutamisega ning määruste (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 tõhusa rakendamisega, sealhulgas üksikisikute ja ettevõtjate halduskoormuse vähendamine.

Artikkel 6

Sotsiaalkindlustusdokumentide veebipõhine taotlemine

Asjaomastel isikutel ja asjakohasel juhul tööandjatel peab olema võimalik esitada käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate sotsiaalkindlustusdokumentide taotlusi täielikult veebipõhiselt, kasutades menetlusi, mis on kooskõlas määrusega (EL) 2018/1724. Veebipõhise taotlemise menetlus peab olema kasutajasõbralik, juurdepääsetav ja vastama järgmistele nõuetele:

- a) võimaldab asjaomase isiku ja asjakohasel juhul tööandja e-identimist ja e-autentimist;
- b) võimaldab esitada elektrooniliselt määruse (EÜ) nr 987/2009 artikli 3 lõikes 2 osutatud teabe, dokumendid või tõendusmaterjali, mis on vajalikud taotluse menetlemiseks;
- c) tagab, et taotlust on võimalik lõplikult esitada kaugmeetodil;
- d) väljastab asjaomasele isikule ja asjakohasel juhul tööandjale pärast taotluse lõplikku esitamist automaatse kättesaamiskinnituse, välja arvatud juhul, kui dokument väljastatakse kohe;
- e) teavitab asjaomast isikut ja asjakohasel juhul tööandjat elektrooniliselt, et väljastamise menetlus on lõpule viidud.

Artikkel 7

Sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamine, kehtivus ja kontrollimine

1. Pädevad asutused väljastavad digitaalsed sotsiaalkindlustusdokumendid vormingus, mis võimaldab neid asjaomasel isikul ja vajaduse korral tööandjal kasutada Euroopa

digiidentiteedikukrus. Digitaalsed sotsiaalkindlustusdokumendid peavad vastama lõike 11 kohaselt vastu võetud tehnilistele kirjeldustele.

2. Erandina lõikest 1 väljastavad pädevad asutused sotsiaalkindlustusdokumendi asjaomase isiku või tööandja taotlusel standardses ja kättesaadavas füüsilises vormingus. Selline dokument peab sisaldama ruutkoodi või muid elektroonilisi elemente, et suurendada selle turvalisust, ning vastama lõike 11 kohaselt vastu võetud tehnilistele kirjeldustele.
3. Iga liikmesriik edastab komisjonile väljastajate nimekirja ja ajakohastab seda. Komisjon teeb need nimekirjad turvalise kanali kaudu avalikkusele kättesaadavaks automaatseks töötlemiseks sobivas, elektrooniliselt allkirjastatud või e-templiga varustatud vormis. Porditava dokumendi A1 väljastajate nimekiri edastatakse komisjonile hiljemalt [jõustumise kuupäev pluss 12 kuud]. Liikmesriigid edastavad Euroopa ravikindlustuskaardi ja muude käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluvate sotsiaalkindlustusdokumentide väljastajate nimekirja hiljemalt [jõustumise kuupäev pluss kolm aastat].
4. Enne sotsiaalkindlustusdokumendi väljastamist kontrollivad väljastajad asjaomaste isikute ja asjakohasel juhul tööandjate poolt oma taotluse toetuseks esitatud teabe õigsust, sealhulgas digivahendite abil.
5. Kui lõikes 1 või 2 osutatud sotsiaalkindlustusdokument tunnistatakse kehtetuks, teavitab väljastaja sellest viivitamata asjaomast isikut ja asjakohasel juhul tööandjat. Teavitamine toimub elektrooniliselt, välja arvatud juhul, kui asjaomane isik ja asjakohasel juhul tööandja on eelistusena märkinud muud vahendid.
6. Väljastajad tagavad, et isik saab oma Euroopa digiidentiteedikukrus vastu võtta ja säilitada oma alaealiste laste ja sellise füüsilise isiku digitaalseid sotsiaalkindlustusdokumente, keda ta seaduslikult esindab.
7. Ühe liikmesriigi poolt lõigete 1 ja 2 alusel välja antud sotsiaalkindlustusdokumente tunnustavad kõigi liikmesriikide kontrollijad.

Kui käesoleva määruse kohaselt välja antud dokumendi kehtivust või autentsust on kontrollitud, ei kohaldata selle suhtes vastuvõtvas liikmesriigis täiendavaid tõendamismõndeid. Käesolev lõige ei piira kahtluste või vaidluste korral vastavalt määrustele (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 kohaldatavate menetluste kohaldamist.
8. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil asuvatel kontrollijatel on vajalikud tehnilised vahendid käesoleva artikli alusel välja antud sotsiaalkindlustusdokumentide kontrollimiseks, olenemata nende vormist, et kinnitada nende autentsust, terviklust ja kehtivust. Kontrollijad peavad suutma kontrollida, et:
 - a) dokumendi on välja andnud selleks volitatud asutus;
 - b) dokumendis sisalduvaid andmeid ei ole pärast selle väljaandmist lubamatult muudetud;
 - c) dokument ei ole aegunud ega kehtetuks tunnistatud.
9. Kontrollija ei tohi säilitada asjaomase isiku sotsiaalkindlustusdokumendi kontrollimise eesmärgil töödeldud isikuandmeid pärast kontrollimise lõpuleviimist, välja arvatud juhul, kui see on vajalik määruste (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr

987/2009 kohaldamiseks või lubatud muu liidu või liikmesriigi õigusaktiga kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 või direktiiviga (EL) 2016/680³².

10. ESSPASS peab olema koostalitlusvõimeline EESSI süsteemiga ja vajaduse korral muude asjakohaste liidu digialgatustega, sealhulgas Euroopa ühtse terviseandmeruumi ja andmete ühekordse küsimise tehnilise süsteemiga.
11. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles täpsustatakse lõigetes 1 ja 2 osutatud dokumentide funktsionaalsed ja tehnilised kirjeldused. Need rakendusaktid peavad sisaldama järgmist:
 - a) tehnilised ja koostalitlusvõime kirjeldused, sealhulgas ühtsed andmemudelid, millega määratakse kindlaks töödeldavad andmed, standardid ja ligipääsetavusnõuded;
 - b) dokumentide taotlemise, väljastamise, kehtetuks tunnistamise ja kontrollimise kord, sealhulgas väljastajate nimekirjadega seotud aspektid vastavalt käesoleva artikli lõikele 3;
 - c) tehnilised ja korralduslikud turvameetmed, sealhulgas krüpteerimis- ja juurdepääsukontrolli meetmed;
 - d) isikuandmete töötlemise ja kaitse korralduslikud meetmed, sealhulgas seoses säilitamistähtaegadega, ning vastutavate töötlejate ja volitatud töötlejate rollid kooskõlas määrusega (EL) 2016/679.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 8

Sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamise tähtajad

1. Pädevad asutused väljastavad sotsiaalkindlustusdokumendid asjaomasele isikule ja asjakohasel juhul tööandjale vastavalt lõigete 2 ja 3 kohaselt kehtestatud tähtaegadele.
2. Komisjon võtab hiljemalt [jõustumise kuupäev pluss 18 kuud] vastu rakendusaktid, milles täpsustatakse käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluvate sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamise tähtajad, mis arvutatakse alates täieliku taotluse esitamisest.
3. Erandina lõikest 2 võetakse rakendusakt, milles täpsustatakse porditava dokumendi A1 väljastamise tähtaeg, vastu hiljemalt [jõustumise kuupäev pluss 12 kuud].

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

4. Euroopa ravikindlustuskaardi väljastamise maksimaalne tähtaeg ei tohi olla pikem kui 24 tundi.
 5. Tähtaegade kindlaksmääramisel võtab komisjon arvesse järgmist:
 - a) taotletava sotsiaalkindlustusdokumendi liik;
 - b) menetlustoimingud, mis on vajalikud esitatud teabe kontrollimiseks enne taotletud sotsiaalkindlustusdokumendi väljastamist, sealhulgas, kui see on asjakohane, vajalik teabevahetus pädevate asutuste vahel;
 - c) vajadus tagada määrusest (EÜ) nr 883/2004 tulenevate õiguste õigeaegne kasutamine.
- Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
6. Taotluse saamisel teavitab väljastaja asjaomaseid isikuid või asjakohasel juhul tööandjaid eeldatavast ajast, mis kulub nende taotluse menetlemiseks, ja kohaldatavatest tähtaegadest, mis on sätestatud lõike 2 kohaselt vastu võetud rakendusaktides.

Artikkel 9

Euroopa ravikindlustuskaardid

1. Alates [jõustumise kuupäev pluss kolm aastat] peavad kõik uued väljastatud Euroopa ravikindlustuskaardid vastama artiklis 7 sätestatud nõuetele. Juba kasutusel olevad Euroopa ravikindlustuskaardid, mis ei ole selleks kuupäevaks aegunud, asendatakse hiljemalt [jõustumise kuupäev pluss viis aastat].
2. Liikmesriigid tagavad alates [jõustumise kuupäev pluss kolm aastat], et nende territooriumil asuvad tervishoiuteenuse osutajad saavad elektrooniliselt edastada teisest liikmesriigist pärit patsiendi Euroopa ravikindlustuskaardil olevaid andmeid ja kõiki andmeid, mis tuleb hüvitamise eesmärgil edastada ravi osutava liikmesriigi pädevatele asutustele.

Artikkel 10

Porditav dokument A1

1. Komisjon võtab hiljemalt [jõustumise kuupäev pluss 12 kuud] vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse porditava dokumendi A1 taotlemise ühtsed teabenõuded, mis ei lähe kaugemale sellest, mida on vaja kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramiseks, ning milles võetakse nõuetekohaselt arvesse halduskoormuse vähendamist.
2. Komisjon kehtestab rakendusaktidega ühtse tehnilise raamistiku, et tagada koostalitlusvõime porditava dokumendi A1 taotlemiseks kasutatavate liikmesriikide

portaalide ning siseturu infosüsteemiga³³ ühendatud avalike liidest vahel, mida kasutatakse töötajate lähetamise deklareerimiseks ja sõidukijuhtide lähetamiseks autoveosektoris, nagu on sätestatud direktiivi (EL) 2020/1057 artikli 1 lõikes 11. See tehniline raamistik võimaldab asjakohaseid esitatud andmeid taaskasutada porditava dokumendi A1 taotlemise ja lähetusdeklaratsioonide esitamise menetlustes kooskõlas määrustega (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725 ning ühekordsuse põhimõttega.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 17 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

II peatükk

Asutustevaheline teabevahetus

Artikkel 11

Teabevahetus EESSI süsteemi kaudu

1. Liikmesriigid vahetavad, kasutavad ja töötlevad määruste (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 kohaldamiseks nõutavaid andmeid EESSI süsteemi kaudu kooskõlas määruse (EÜ) nr 987/2009 artiklis 78 sätestatud funktsionaalsete ja tehniliste kirjeldustega.
2. Liikmesriigid peavad EESSI süsteemi kaudu andmeid vahetades kinni käesoleva määruse I lisas sätestatud maksimaalsetest tähtaegadest.
3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte I lisa muutmiseks, võttes arvesse järgmist:
 - a) talitluse kasutusmallid ja andmevahetusega seotud struktureeritud elektroonilised sõnumid;
 - b) teabe kogumiseks vajalikud menetlusetapid, sealhulgas, kui see on asjakohane, vajalik teabevahetus pädevate asutuste vahel liikmesriigi tasandil;
 - c) vajadus tagada määrusest (EÜ) nr 883/2004 tulenevate õiguste õigeaegne kasutamine.
4. EESSI süsteemis isikuandmete töötlemisel käsitletakse komisjoni määruse (EL) 2018/1725 artikli 3 punktis 12 määratletud volitatud töötlejana ja liikmesriike määruse (EL) 2016/679 artiklis 26 osutatud kaasvastutavate töötlejadena.
5. Komisjon täpsustab rakendusaktidega EESSI süsteemi funktsionaalseid ja tehnilisi kirjeldusi seoses järgmiste valdkondadega:
 - a) talitluse kasutusmallid ning vahetatava teabe struktuur, vorming, sisu ja andmemudelid;

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1024/2012, mis käsitleb siseturu infosüsteemi kaudu tehtavat halduskoostööd ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2008/49/EÜ (IMI määrus) (ELT L 316, 14.11.2012, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1024/oj>).

- b) andmevahetuse menetlus- ja tehnilised eeskirjad;
- c) andmevahetuses osalevate organite roll ja vastutus;
- d) talitluspidevuse meetmed;
- e) turva- ja andmekaitsemeetmed;
- f) toimimis- ja toetusmeetmed;
- g) määruse (EÜ) nr 987/2009 artikli 88 lõikes 4 täpsustatud teavet sisaldava avaliku andmebaasi üksikasjad;
- h) teenusetasemed.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 12

Elektrooniline teabevahetus väljaspool EESSI süsteemi

1. Kui andmete vahetamine, mis on vajalik määruste (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 nõuetekohase kohaldamise või täitmise tagamise kontrollimiseks, sealhulgas asjaolude muutumise, ebatäpsuste, vastuolude, pettuste ja vigade tuvastamiseks, ei ole EESSI süsteemi kaudu tulemuslikult võimalik, võib erandina artikli 11 lõikest 1 selliseid andmeid või turvalist juurdepääsu sellistele andmetele pakkuda väljaspool EESSI süsteemi kooskõlas lõike 2 kohaselt kehtestatud ühiste menetluste ja kirjeldustega.
2. Komisjon võtab vajaduse korral vastu rakendusaktid, et kehtestada lõikes 1 osutatud turvalise andmevahetuse või andmetele juurdepääsu jaoks ühtsed menetlused ning funktsionaalsed ja tehnilised kirjeldused.
3. Rakendusaktid võivad sisaldada järgmist:
 - a) kord, mis käsitleb vahetatavate või kättesaadavaks tehtavate andmete kategooriaid ning teabevahetuses osalevate organite rolli ja vastutust;
 - b) andmete vahetamise või neile juurdepääsu vahendid;
 - c) standardvormingud või -struktuurid;
 - d) meetmed, millega tagatakse andmevahetuse või andmetele juurdepääsu turvalisus, terviklus ja usaldusväärsus.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

III peatükk

Juhtimine ja andmetöötlus

Artikkel 13

Digiülemineku tööühm

1. Luuakse sotsiaalkindlustuse koordineerimise digiülemineku tööühm (edaspidi „digiülemineku tööühm“), et hõlbustada piiriülest koostööd käesolevas määruses sätestatud sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise digiaspektide valdkonnas.
2. Digiülemineku tööühm koosneb iga liikmesriigi valitsuse kahest esindajast, keda vajaduse korral abistavad ekspertnõunikud. Digiülemineku tööühma koosolekutel osalevad ka Euroopa Komisjoni esindajad. Tööühma koosolekuid juhatab komisjon, kes tagab ka sekretariaaditeenused.
3. Digiülemineku tööühmal on järgmised ülesanded:
 - a) toetada käesoleva määruse järjepidevat rakendamist, hõlbustades koordineerimist, teabevahetust ja parimate tavade edendamist liikmesriikides ning töötades välja suunised, et toetada käesoleva määruse täitmise tagamist;
 - b) anda artiklis 17 osutatud komiteele vajaduse korral soovitusi sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise edasise digiülemineku kohta;
 - c) toetada elektroonilise andmevahetuse arendamist ja toimimist kooskõlas käesoleva määrusega;
 - d) nõustada vajaduse korral komisjoni käesoleva määruse kohaselt vastuvõetavate rakendusaktide eelnõude ettevalmistamise varajases etapis.
4. Digiülemineku tööühm teeb vajaduse korral koostööd määruse (EÜ) nr 883/2004 IV jaotises osutatud sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise halduskomisjoniga ja määruse (EL) nr 910/2014 artiklis 46e osutatud Euroopa digiidentiteedi koostööühmaga.
5. Digiülemineku tööühm võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 14

Seire ja aruandlus

1. Liikmesriigid koguvad artikli 8 lõike 1 ja artikli 11 lõike 2 rakendamise jälgimiseks vajalikke andmeid ning edastavad need komisjonile kord kvartalis igale kalendrikvartalile järgneva kuu lõpuks. Komisjon avaldab kogutud andmetel põhineva statistika.
2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles täpsustatakse lõikes 1 osutatud aruannete vorming ja struktuur. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 15

Isikuandmete kaitse ja töötlemine

1. Liikmesriikide väljastajad ja kontrollijad töötlevad käesoleva määruse kohaldamiseks vajalikke isikuandmeid sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamise ja kontrollimise eesmärgil, nagu on määratletud käesoleva määruse alusel vastu võetud rakendusaktides. Käesoleva määruse alusel töödeldakse isikuandmeid eelkõige järgmistel eesmärkidel:
 - a) sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamine;
 - b) dokumentide omanike sotsiaalkindlustusõiguste kindlaksmääramine;
 - c) sotsiaalkindlustusdokumentide ja neis sisalduva teabe kehtivuse kontrollimine.
2. Käesoleva määruse alusel töödeldakse isikuandmeid, mis sisalduvad sotsiaalkindlustusdokumentides, mida liikmesriikide väljastajad ja kontrollijad menetlevad lõikes 1 osutatud eesmärkidel. Isikuandmete töötlemine käesoleva määruse alusel piirdub ulatusega, mis on vajalik lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamiseks, välja arvatud isikuandmete edasine töötlemine avalikes huvides toimuva arhiveerimise eesmärgil kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 5 lõike 1 punktiga b ja artikliga 89.
3. Käesoleva määruse kohaldamisel käsitatakse ESSPASSi raamistiku kohaste sotsiaalkindlustusdokumentide väljastajaid liikmesriikides vastutavate töötlejatena määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punkti 7 tähenduses. Vastutavad töötlejad tagavad lõikes 1 sätestatud eesmärkidel töödeldavate andmete turvalisuse, tervikluse, autentsuse ja konfidentsiaalsuse.

IV peatükk

Lõppsätted

Artikkel 16

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 5 lõikes 2 ja artikli 11 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates [käesoleva määruse jõustumise kuupäev].
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 5 lõikes 2 ja artikli 11 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast

selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 5 lõike 2 ja artikli 11 lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle kohta vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega [kahe kuu] võrra.

Artikkel 17

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 18

Hindamine

1. Komisjon hindab hiljemalt [seitse aastat pärast jõustumise kuupäeva] käesoleva määruse rakendamist ja tõhusust.
2. Hindamise käigus hinnatakse eelkõige seda, kas käesoleva määruse eesmärgid on saavutatud ning kas selle sätted on endiselt asjakohased, tulemuslikud, tõhusad, sidusad ja proportsionaalsed.
3. Komisjon esitab aruande hindamise järelduste kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Aruanne tehakse üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 19

Määruse (EÜ) nr 883/2004 muudatused

1. Määrust (EÜ) nr 883/2004 muudetakse järgmiselt:
 - 1) artikli 72 punkt d jäetakse välja;
 - 2) artikkel 73 jäetakse välja.
2. Digiaspekte käsitlevad halduskomisjoni otsused, mis on vastu võetud määruse (EÜ) nr 883/2004 artikli 72 punkti d alusel, on jätkuvalt suunisteks kuni käesolevas määruses sätestatud rakendusaktide jõustumiseni. Otsuses nr H15 osutatud

sotsiaalkindlustuse koordineerimise tehniline komisjon jätkab tööd kuni digiülemineku töörühma töökorra vastuvõtmiseni vastavalt artikli 13 lõikele 5.

Artikkel 20

Määruse (EÜ) nr 987/2009 muudatused

Määruse (EÜ) nr 987/2009 artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

- 1) lõige 1 jäetakse välja;
- 2) lõike 3 teine lause jäetakse välja.

Artikkel 21

Määruse (EL) 2018/1724 muudatused

Määruse (EL) 2018/1724 II lisa muudetakse järgmiselt.

Tabelisse lisatakse rea „Pensionile jäämine“ järele järgmine rida:

Sotsiaalkindlustusõiguste kasutamine	Määruse [ESSPASSi käsitlev ettepanek] kohaste sotsiaalkindlustusõiguste kasutamisega seotud taotlused, nõuded ja teatised	Määruse [ESSPASSi käsitlev ettepanek] kohaste sotsiaalkindlustusõiguste kasutamisega seotud taotluste, nõuete ja teatiste kinnitamine ning kõigi kõnealuse määruse kohaste menetlustega seotud väljundid
--------------------------------------	---	--

Artikkel 22

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTS- JA DIGISELGITUS

1.	ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK	3
1.1.	Ettepaneku/algatuse nimetus	3
1.2.	Asjaomased poliitikavaldkonnad	3
1.3.	Eesmärgid.....	3
1.3.1.	Üldeesmärgid	3
1.3.2.	Erieesmärgid	3
1.3.3.	Oodatavad tulemused ja mõju	3
1.3.4.	Tulemusnäitajad	3
1.4.	Ettepanek/algatus käsitleb	4
1.5.	Ettepaneku/algatuse põhjendused	4
1.5.1.	Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava	4
1.5.2.	ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud. ..	4
1.5.3.	Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid	4
1.5.4.	Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega	5
1.5.5.	Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang.....	5
1.6.	Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus	6
1.7.	Kavandatud eelarve täitmise viis(id).....	6
2.	HALDUSMEETMED	8
2.1.	Järelevalve ja aruandluse reeglid	8
2.2.	Haldus- ja kontrollisüsteem(id).....	8
2.2.1.	Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus	8
2.2.2.	Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta.....	8
2.2.3.	Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).....	8
2.3.	Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed	9
3.	ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU	10
3.1.	Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub	10

3.2.	Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele	12
3.2.1.	Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade.....	12
3.2.1.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud	12
3.2.1.2.	Sihotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	17
3.2.2.	Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund	22
3.2.3.	Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade	24
3.2.3.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud	24
3.2.3.2.	Sihotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	24
3.2.3.3.	Assigneeringud kokku.....	24
3.2.4.	Hinnanguline personalivajadus	25
3.2.4.1.	Rahastatakse heakskiidetud eelarvest	25
3.2.4.2.	Rahastatakse sihotstarbelisest välistulust.....	26
3.2.4.3.	Personalivajadus kokku.....	26
3.2.5.	Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade	28
3.2.6.	Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.....	28
3.2.7.	Kolmandate isikute rahaline osalus.....	28
3.3.	Hinnanguline mõju tuludele	29
4.	DIGIMÕÕDE.....	29
4.1.	Diginõuded.....	30
4.2.	Andmed	30
4.3.	Digilahendused.....	31
4.4.	Koostalitlusvõime hindamine	31
4.5.	Digimõõtme rakendamist toetavad meetmed	32

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise digiüleminekut ja millega kehtestatakse Euroopa sotsiaalkindlustuspassi (ESSPASS) raamistik ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 883/2004, (EÜ) nr 987/2009 ja (EL) 2018/1724

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Inimesed, ühiskond ja sotsiaalne mudel, isikute vaba liikumine, töötajate liikuvus
Teenuste kättesaadavus
Haldusasutuste digiüleminek

1.3. Eesmärgid

1.3.1. Üldeesmärgid

Algatuse eesmärk on edendada ELis õiglast liikuvust, hõlbustades kõigi inimeste juurdepääsu sotsiaalkindlustusõigustele kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste samba ja ühtse turu strateegiaga. Sellega toetatakse liidu valdkonnaüleseid eesmärke, milleks on lihtsustamine ja haldustakistuste vähendamine digitaliseeritud piiriüleste avalike teenuste kaudu.

1.3.2. Erieesmärgid

Algatuse erieesmärgid on järgmised.

- 1) Piiriüleste sotsiaalkindlustusjuhtumite puhul, milles on vaja tõendada ja kontrollida sotsiaalkindlustusõigusi ja kindlustusstaatust, sekkutakse vähem käsitsi ja tehakse sujuvamaid haldustoiminguid, millega kaasneb kiirem ja järjepidevam menetlemine.
- 2) Piiriülest koostalitlusvõimet tugevdatakse dokumentide vormingute, andmemudelite ja kontrollimeetodite ühtlustamisega kogu ELis, võimaldades sujuvat teabevahetust ja vähendades pettusi.
- 3) Üksikisikutel on parem juurdepääs oma piiriülestele sotsiaalkindlustusõigustele ja -andmetele, parem teadlikkus neist ja kontroll nende üle.

Üksikisikutel on parem juurdepääs oma piiriülestele sotsiaalkindlustusõigustele ja -andmetele, parem teadlikkus neist ja kontroll nende üle.

1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Algatusega tugevdatakse eeldatavasti sotsiaalkindlustuse koordineerimise raamistikku, parandades eeskirjade kohaldamist ning muutes nende rakendamise lihtsamaks, tõhusamaks ja pettusekindlamaks.

Sellega suurendatakse üksikisikute õiguste läbipaistvust ja kättesaadavust, aidates samal ajal vähendada petturlikke ja ekspluateerivaid tavasid. Samuti eeldatakse, et

sellega aidatakse ettevõtteid, hõlbustades nende piiriülest tegevust, ning toetatakse riiklikke ametiasutusi, lihtsustades protsesse ja tugevdades koostööd. Algatusega edendatakse piiriüleste avalike teenuste digitaliseerimist, aidates lõppkokkuvõttes kaasa ELi majanduse paremale konkurentsivõimele.

1.3.4. Tulemusnäitajad

Algatuse rakendamise jälgimiseks ja selle mõju hindamiseks on koostatud põhjalik seireraamistiku kavand, millega tagatakse, et algatus on jätkuvalt eesmärgipärane ja sellega saavutatakse kavandatud eesmärgid. Seda raamistikku täiustatakse veelgi, tuginedes lõplikele õiguslikele kirjeldustele ja rakendamise ajakavale.

Näitajad hõlmavad järgmist:

- 1) täielikult veebipõhiste menetluste protsent,
- 2) elektrooniliselt välja antud dokumentide osakaal,
- 3) nõudeid täitvate riiklike asutuste protsent,
- 4) tähtaegu ületavate juhtumite korral ettevõtjate ja üksikisikute esitatud kaebuste arv,
- 5) liikmesriikides automaatselt töödeldavate dokumentide osakaal,
- 6) dokumentide väljastamiseks ja kontrollimiseks kuluva menetlusaja lühenemine,
- 7) tagasilükatud tervishoiukulude hüvitamise arvete arv,
- 8) porditavate dokumentide võltsimise ja Euroopa ravikindlustuskaardi sobimatu kasutamise juhtude vähenemine,
- 9) lahendusega rahul olevate kasutajate protsent ja teadlikkuse hinnang,
- 10) kasutajate taotluste täitmise aeg (keskmise aja lühenemine, minimaalse ja maksimaalse vajaliku aja erinevuse vähenemine liikmesriikide vahel),
- 11) edukalt lõpule viidud piiriüleste kontrollide arv (tehingu maht, suurenemine),
- 12) andmeturbega seotud küberturvalisuse indeksid.

Algatuse rakendamise jälgimiseks ja selle mõju hindamiseks on koostatud põhjalik seireraamistiku kavand, millega tagatakse, et algatus on jätkuvalt eesmärgipärane ja sellega saavutatakse kavandatud eesmärgid. Seda raamistikku täiustatakse veelgi, tuginedes lõplikele õiguslikele kirjeldustele ja rakendamise ajakavale.

Näitajad hõlmavad järgmist:

täielikult internetis kättesaadavate menetluste protsent,
 elektrooniliselt välja antud dokumentide osakaal,
 nõudeid täitvate riiklike asutuste protsent,
 tähtaegu ületavate juhtumite korral ettevõtjate ja üksikisikute esitatud kaebuste arv,
 liikmesriikides automaatselt töödeldavate dokumentide osakaal,
 dokumentide väljastamiseks ja kontrollimiseks kuluva menetlusaja lühenemine,
 tagasilükatud tervishoiukulude hüvitamise arvete arv,
 porditavate dokumentide võltsimise ja Euroopa ravikindlustuskaardi sobimatu kasutamise juhtude vähenemine,
 lahendusega rahul olevate kasutajate protsent ja teadlikkuse hinnang,
 kasutajate taotluste täitmise aeg (keskmise aja lühenemine, minimaalse ja maksimaalse vajaliku aja erinevuse vähenemine liikmesriikide vahel),
 edukalt lõpule viidud piiriüleste kontrollide arv (tehtingu maht, suurenemine),
 andmeturbega seotud küberturvalisuse indeksid.

1.4. Ettepanek/algatus käsitleb

- ☐ uut meetet
- ☐ uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest³⁴
- ☒ olemasoleva meetme pikendamist
- ☐ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühiajalises või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Lühiajalises perspektiivis on peamine nõue see, et kaasseadusandjad jõuaksid seadusandliku ettepanekuga seoses kokkuleppele 2027. aasta kolmandaks kvartaliks. Ettepanekuga nähakse ette rakendusaktide vastuvõtmine.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

ELi tasandi meetmed annavad märkimisväärset lisaväärtust, toetades inimeste vaba liikumist õppimise, reisimise, elama asumise, perekonnaga seotud või ettevõtluse eesmärgil. Võttes arvesse tuvastatud probleemide piiriülest olemust, saab neid tulemuslikult lahendada üksnes ELi tasandi sekkumisega, mitte üksikute liikmesriikide jõupingutustega. ELi tasandi meetmega tagatakse kooskõla muude ELi digialgatustega, nagu ühtse digivärava määrus ja Euroopa digiidentiteedi raamistik,

³⁴ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

tagades vajaliku tõhususe. ELi tasandi meetmetega välditakse killustatust, mis võib tekkida, kui liikmesriigid töötavad välja eraldi digilahendused, mille tagajärjeks on mitteoptimaalsed tulemused ja potentsiaalselt suuremad parandusmeetmete kulud.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Üks peamisi kaalutlusi selle algatuse eelarvevajaduste hindamisel on olnud varasematest kogemustest saadud väärtuslikud õppetunnid, eelkõige need, mis on saadud sotsiaalkindlustusteabe elektroonilise vahetamise (EESSI) süsteemi rakendamisel. Finantsprognoosides võetakse arvesse liikmesriikides rakendamiseks vajalikku operatiiv- ja tehnilist tuge, tagades piisavate vahendite eraldamise. Lisaks on Euroopa sotsiaalkindlustuspassi katsetegevusest saadud teave andnud selgema arusaama jõupingutuste ja vahendite eraldamise ulatusest.

1.5.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega

Ettepanek on kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga.

See on osa töötajate õiglase liikuvuse paketist ning sellega toetatakse Euroopa sotsiaalõiguste sammast ja digikümnnendi poliitikaprogrammi.

1.5.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

Käesoleva seadusandliku ettepaneku rakendamiseks on vaja korraldada sotsiaalkindlustuse koordineerimise digiülemineku töörühmas ja rakendusaktide vastuvõtmist toetavas komitees kohtumisi liikmesriikidega, samuti on vaja inimressursse, et toetada rakendamist liikmesriikides. Nende kohtumiste korraldamiseks vajalikud kulud, st delegaatide reisikulud, ja selle toetuse andmine kaetakse üldeelarvest.

1.6. Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus

☐ Piiratud kestusega

- ☐ hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☐ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

✕ Piiramatu kestusega

- 1) Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku 2026–2030,
- 2) millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viis(id)

✕ Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

- ✕ tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- ☐ rakendusametite kaudu
 - ☐ Eelarve jagatud täitmine koostöös liikmesriikidega
 - ☐ Eelarve kaudne täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:
 - ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
 - ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
 - ☐ Euroopa Investeeringuspangale ja Euroopa Investeeringufondile;
 - ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
 - ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
 - ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
 - ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
 - ☐ asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis;
 - ☐ liikmesriigis asutatud asutustele, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi eraõigust või liidu õigust ja kellele võib kooskõlas valdkondlike normidega usaldada liidu rahaliste vahendite või eelarveliste tagatiste haldamise niivõrd, kuivõrd selliseid asutusi kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused ja kontrollivad organid annavad neile solidaarvastutuse vormis piisavad finantstagatised või samaväärsed finantstagatised, mis võivad iga meetme puhul piirduda liidu toetuse maksimumsummaga.

Märkused

Alates 2028. aastast tekib tagasihoidlik, kuid püsiv rahastamisvajadus. Seda tuleb arvesse võtta 2027. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku (2028–2034) ettevalmistamisel, tagades piisava eraldise jätkuvaks rakendustoetuseks.

Hinnang alates 2028. aastast kuludele ja personalile avalduva mõju kohta on lisatud näitlikustamise eesmärgil ega mõjuta järgmist mitmeaastast finantsraamistikku. Rahastamisallikas ja liidu rahaliste kohustuste ulatus 2027. aasta järgsel perioodil sõltuvad mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 üle peetavate institutsioonidevaheliste läbirääkimiste tulemustest ning seejärel määratakse need kindlaks iga-aastase eelarvemenetluse kaudu. Kõik assigneeringud ja töötajate arv alates 2028. aastast on soovituslikud.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Kavandatava määrusega kehtestatakse liikmesriikidele aruandekohustus, et tagada läbipaistvus ja vastutus sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamise ning sotsiaalkindlustusteabe elektroonilise vahetamise süsteemi kaudu andmete vahetamise tähtaegadega seotud sätete rakendamisel.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Eelistatud eelarve täitmise viis on eelarve otsene täitmine finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punkti a kohaselt, sest meetmeid rakendab Euroopa Komisjon, eelkõige tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraat (DG EMPL), kes tagab koordineerimise liikmesriikide ja mitmesuguste sidusrühmadega.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Kontrollid on osa tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadi sisekontrollisüsteemist. Uute tegevuste suhtes kohaldatakse sama riskide kindlakstegemise ja maandamise lähenemisviisi.

2.2.3. *Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)*

Kontrollid on integreeritud tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadi sisekontrollisüsteemi. Uute tegevuste tõttu tekivad peadirektoraadi tasandil väheolulised täiendavad kontrollikulud.

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Komisjon tagab, et rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuste, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse eest ennetavate meetme kohaldamise, tõhusa kontrollimise ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning juhul, kui tuvastatakse eeskirjade eiramine, tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega. Komisjon on volitatud korraldama käesoleva otsuse alusel kohapealseid kontrolle vastavalt nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest. Euroopa Pettustevastane Amet viib vajaduse korral läbi uurimisi, mida reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti juurdluste kohta.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

– Olemasolevad eelarveread

Järgestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaasta se finantsraam istiku rubriik	Eelarverida		Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	rubriigid	2	EFTA riigid ³⁶	Kandidaatri igid ja potentsiaals ed kandidaadi d ³⁷	Muud kolmanda d riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
2	Õigused – tööjõu vaba liikumine ning sotsiaalkindlustusskeemide ja võõrtöötajate, sh kolmandatest riikidest tulnud võõrtöötajate suhtes rakendatavate meetmete koordineerimine.		Liigendatud	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	EI

³⁵ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

³⁶ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

³⁷ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid.

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

3) ☐ Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist

1) ☒ Ettepanek hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.1.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU
DG: EMPL			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Tegevusassigneeringud										
Eelarverida Õigused – tööjõu vaba liikumine ning sotsiaalkindlustusskeemide ja võõrtöötajate, sh kolmandatest riikidest tulnud võõrtöötajate suhtes rakendatavate meetmete koordineerimine.	Kulukohustused	(1a)	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	5,25
	Maksed	(2a)	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	5,25
	Kulukohustused	(1b)								0
	Maksed	(2b)								0
Eelarverida										
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ³⁸										
Eelarverida		(3)								0
assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	5,25

³⁸ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

DG EMPL	Maksed	= 2a + 2b + 3	0,75 0	0,75 0	0,75 0	0,75 0	0,75 0	0,75 0	0,75 0	5,25
----------------	--------	---------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------

			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	5,25
	Maksed	(5)	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	5,25
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)	0	0	0	0	0	0	0	0
RUBRIIGI 2 assigneeringud KOKKU	Maksed	= 4 + 6	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	5,25
Mitmeaastase finantsraamistiku	= 5 + 6	0,750	0,750	0,750	0,750	0,250	0,250	0,250	5,25	

			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
• Tegevusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)	Kulukohustused	(4)	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maksed	(5)	0	0	0	0	0	0	0	0
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)		(6)	0	0	0	0	0	0	0	0
Rubriikide 1–3 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	5,25

Mitmeaastase finantsraamistiku (vajalikud vahendid)	Maksed	= 5 + 6	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	0,750	5,25
--	--------	---------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	------

Hinnang alates 2028. aastast kuludele ja personalile avalduva mõju kohta on lisatud näitlikustamise eesmärgil ega mõjuta järgmist mitmeaastast finantsraamistikku. Rahastamisallikas ja liidu rahaliste kohustuste ulatus 2027. aasta järgsel perioodil sõltuvad mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 üle peetavate institutsioonidevaheliste läbirääkimiste tulemustest ning seejärel määratakse need kindlaks iga-aastase eelarvemenetluse kaudu. Kõik assigneeringud ja töötajate arv alates 2028. aastast on soovituslikud.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik 2028–2034	4	„Halduskulud“ ³⁹
---	---	-----------------------------

DG: EMPL		Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU
• Personalikulud		0,299	0,299	0,299	0,299	0,299	0,299	0,299	2,093
• Muud halduskulud, eelarverida 20.020602		0,164	0,164	0,164	0,164	0,164	0,164	0,164	1,148
DG EMPL KOKKU	Assigneeringud	0,463	0,463	0,463	0,463	0,463	0,463	0,463	3,241

DG: EMPL		Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU
• Muud halduskulud		0	0	0	0	0	0	0	0

³⁹

Vajalike assigneeringute kindlaksmääramiseks tuleks kasutada aastaseid keskmisi kulunäitajaid, mis on kättesaadavad BUDGpedia veebilehel.

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 4 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,463	0,463	0,463	0,463	0,463	0,463	0,463	3,241
---	---	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU
RUBRIIKIDE 1–4 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	1,213	1,213	1,213	1,213	1,213	1,213	1,213	8,491
Mitmeaastase finantsraamistiku	Maksed	1,213	1,213	1,213	1,213	1,213	1,213	1,213	8,491

Hinnang alates 2028. aastast kuludele ja personalile avalduva mõju kohta on lisatud näitlikustamise eesmärgil ega mõjuta järgmist mitmeaastast finantsraamistikku. Rahastamisallikas ja liidu rahaliste kohustuste ulatus 2027. aasta järgsel perioodil sõltuvad mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 üle peetavate institutsioonidevaheliste läbirääkimiste tulemustest ning seejärel määratakse need kindlaks iga-aastase eelarvemenetluse kaudu. Kõik assigneeringud ja töötajate arv alates 2028. aastast on soovituslikud.

3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (ei täideta detsentraliseeritud asutuste puhul)

Märkige eesmärgid ja väljundid			Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)	KOKKU
VÄLJUNDID								

↓	Väljund di liik ⁴⁰	Kesk mine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRGID nr 1, 2 ja 3 ⁴¹ ...																		
- Väljund	Konsult		1	0,750	1	0,750	1	0,750	1	0,750	1	0,750	1	0,750	1	0,750	7	5,25
- Väljund																		
- Väljund																		
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2...																		
- Väljund																		
Erieesmärk kokku																		
KOKKU																	7	5,25

⁴⁰ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

⁴¹ Vastavalt punktile 1.3.2 „Erieesmärgid“.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

2) ☐ Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist

✕Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.3. Assigneeringud kokku

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	2028– 2034 KOKKU
RUBRIIK 4								
Personalikulud	0,299	0,299	0,299	0,299	0,299	0,299	0,299	2,093
Muud halduskulud	0,164	0,164	0,164	0,164	0,164	0,164	0,164	1,148
RUBRIIK 4 kokku	0,463	0,463	0,463	0,463	0,463	0,463	0,463	3,241
RUBRIIGIST 4 välja jäävad kulud								
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 4 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0. 463	0. 463	0. 463	0. 463	0. 463	0. 463	0. 463	3,241

Hinnang alates 2028. aastast kuludele ja personalile avalduva mõju kohta on lisatud näitlikustamise eesmärgil ega mõjuta järgmist mitmeaastast finantsraamistikku. Rahastamisallikas ja liidu rahaliste kohustuste ulatus 2027. aasta järgsel perioodil sõltuvad mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 üle peetavate institutsioonidevaheliste läbirääkimiste tulemustest ning seejärel määratakse need kindlaks iga-aastase eelarvemenetluse kaudu. Kõik assigneeringud ja töötajate arv alates 2028. aastast on soovituslikud.

3.2.4. Hinnanguline personalivajadus

1) ☐ Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist

2) ☒ Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.4.1. Rahastatakse heakskiidetud eelarvest

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	1	1	1	1	1	1	1
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	0	0	0	0	0
(Kaudne teadustegevus)	0	0	0	0	0	0	0

(Otsene teadustegevus)	0	0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0	0	0	0
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)							
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	1	1	1	1	1	1	1
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY]	• peakorteris	0	0	0	0	0	0
	• ELi delegatsiooni des	0	0	0	0	0	0
(lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0	0	0	0
(lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread – Rubriik 4	0	0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread (07.200301) – Rubriigist 4 välja jäävad kulud	0	0	0	0	0	0	0
KOKKU	2	2	2	2	2	2	2

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi sees. Vajaduse korral võidakse personali täiendada igaaastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ettepaneku rakendamiseks vajatav personal (täistööaja ekvivalendina)

	Kaetakse komisjoni talituste olemasolevast personalist	Erakorraline lisapersonal*		
		Rahastatakse rubriigist 7 või teadusuuringute eelarveridadel	Rahastatakse BA ridadelt	Rahastatakse tasudest
Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad	1	Ei kohaldata	Ei kohaldata	ei kohaldata
Kosseisuväline personal (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja	1	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata

renditööjõud)				
---------------	--	--	--	--

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Üks ametnik toetab läbirääkimisi, koostab rakendusaktid ja korraldab kohtumisi liikmesriikidega.
Koosseisuvälised töötajad	Üks koosseisuväline töötaja toetab vastutavat ametnikku

3.2.5. Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade

Rubriigis 4 puuduvad digitehnoloogia ja IT-kulud.

Digi- ja IT-assigneeringud KOKKU	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU
RUBRIIK 4								
Institutsiooni tasandi IT-kulud	0	0	0	0	0	0	0	0
RUBRIIK 4 kokku	0	0	0	0	0	0	0	0
RUBRIIGIST 4 välja jäävad kulud								
Poliitikavaldkondade IT-kulud rakenduskavadele	0	0	0	0	0	0	0	0
RUBRIIGIST 4 välja jäävad kulud kokku	0	0	0	0	0	0	0	0
KOKKU								
	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.6. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

- 9) ☒ on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu

Hinnang alates 2028. aastast kuludele ja personalile avalduva mõju kohta on lisatud näitlikustamise eesmärgil ega mõjuta järgmist mitmeaastast finantsraamistikku. Rahastamisallikas ja liidu rahaliste kohustuste ulatus 2027. aasta järgsel perioodil sõltuvad mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 üle peetavate institutsioonidevaheliste läbirääkimiste tulemustest ning seejärel määratakse need kindlaks iga-aastase eelarvemenetluse kaudu. Kõik assigneeringud ja töötajate arv alates 2028. aastast on soovituslikud.

10) ☐ tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruces sätestatud erivahendite kasutuselevõtu

11) ☐ nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist

3.2.7. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

12) ☐ ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

13) ☐ näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

14) ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele

15) ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

☐ omavahenditele

☐ muudele tuludele

☐ märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

4. DIGIMÕÕDE

4.1. Diginõuded

Viide nõudele	Nõude kirjeldus	Nõudest mõjutatud või sellega seotud osalejad	Üldised protsessid	Kategooriad
R1 Artikkel 6	<p>Asjaomastel isikutel ja asjakohasel juhul tööandjatel peab olema võimalik esitada käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate sotsiaalkindlustusdokumentide taotlusi täielikult veebipõhiselt, kasutades menetlusi, mis on kooskõlas määrusega (EL) 2018/1724. Veebipõhise taotlemise menetlus peab olema kasutajasõbralik, juurdepääsetav ja vastama järgmistele nõuetele:</p> <p>a) võimaldab asjaomase isiku ja asjakohasel juhul tööandja e-identimist ja e-autentimist;</p> <p>b) võimaldab esitada elektrooniliselt määruse (EÜ) nr 987/2009 artikli 3 lõikes 2 osutatud teabe, dokumendid või tõendusmaterjali, mis on vajalikud taotluse menetlemiseks;</p> <p>c) tagab, et taotlust on</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sotsiaalkindlustusdokumentide väljastajad Sotsiaalkindlustusdokumentide omanikud ja taotlejad 	Sotsiaalkindlustusdokumentide taotlemine	<ul style="list-style-type: none"> Andmed Protsesside digitaliseerimine ja automatiseerimine Digitaalsed avalikud teenused

	<p>võimalik lõplikult esitada kaugmeetodil;</p> <p>d) väljastab asjaomasele isikule ja asjakohasel juhul tööandjale pärast taotluse lõplikku esitamist automaatse kättesaamiskinnituse, välja arvatud juhul, kui dokument väljastatakse kohe;</p> <p>e) teavitab asjaomast isikut ja asjakohasel juhul tööandjat elektrooniliselt, et väljastamise menetlus on lõpule viidud.</p>			
<p>R2</p> <p>Artikli 7 lõige 1</p>	<p>Pädevad asutused väljastavad digitaalseid sotsiaalkindlustusdokumente vormingus, mis sobib kasutamiseks asjaomase isiku ja asjakohasel juhul tööandja Euroopa digiidentiteedikukrus. Digitaalsed sotsiaalkindlustusdokumendid peavad vastama lõike 11 kohaselt vastu võetud tehnilistele kirjeldustele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sotsiaalkindlustusdokumentide väljastajad • Sotsiaalkindlustusdokumentide omanikud ja taotlejad 	<p>Digitaalsete sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Andmed • Protsesside digitaliseerimine ja automatiseerimine • Digilahendused • Digitaalsed avalikud teenused

<p>R3</p> <p>Artikli 7 lõige 2</p>	<p>Erandina lõikest 1 väljastavad pädevad asutused asjaomase isiku või tööandja taotlusel sotsiaalkindlustusdokumendi standarditud ja ligipääsetavas füüsilises vormingus. Selline dokument sisaldab ruutkoodi või mis tahes muid elektroonilisi elemente, et suurendada selle turvalisust kooskõlas lõike 11 kohaselt vastu võetud tehniliste kirjeldustega.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sotsiaalkindlustusdokumentide väljastajad • Sotsiaalkindlustusdokumentide omanikud ja taotlejad 	<p>Digielementidega täiustatud füüsiliste dokumentide väljastamine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Andmed • Protsesside digitaliseerimine ja automatiseerimine • Digilahendused • Digitaalsed avalikud teenused
<p>R4</p> <p>Artikli 7 lõige 3</p>	<p>Iga liikmesriik edastab komisjonile väljastajate nimekirja ja ajakohastab seda. Komisjon teeb need nimekirjad turvalise kanali kaudu avalikkusele kättesaadavaks automaatseks töötlemiseks sobivas, elektrooniliselt allkirjastatud või e-templiga varustatud vormis. Porditava dokumendi A1 väljastajate nimekiri edastatakse komisjonile hiljemalt [jõustumise kuupäev pluss 12 kuud]. Liikmesriigid edastavad Euroopa ravikindlustuskaardi ja muude käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluvate</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liikmesriigid 	<p>Sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamine</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Andmed • Protsesside digitaliseerimine ja automatiseerimine • Digilahendused • Digitaalsed avalikud teenused

	sotsiaalkindlustusdokumentide väljastajate nimekirja hiljemalt [jõustumise kuupäev pluss kolm aastat].			
R5 Artikli 7 lõige 4	Enne sotsiaalkindlustusdokumendi väljastamist kontrollivad väljastajad asjaomaste isikute ja asjakohasel juhul töandjate poolt oma taotluse toetuseks esitatud teabe õigsust, sealhulgas digivahendite abil.	<ul style="list-style-type: none"> • Liikmesriigid 	Teabe kontrollimine enne sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamist	<ul style="list-style-type: none"> • Andmed • Protsesside digitaliseerimine ja automatiseerimine • Digilahendused
R6 Artikli 7 lõige 5	Kui lõikes 1 või 2 osutatud sotsiaalkindlustusdokument on kehtetuks tunnistatud, teavitab väljastaja sellest viivitamata elektrooniliselt asjaomast isikut ja asjakohasel juhul töandjat, välja arvatud juhul, kui asjaomane isik ja asjakohasel juhul töandja on märkinud teavitamiseks muud vahendid.	<ul style="list-style-type: none"> • Väljastaja • Sotsiaalkindlustusdokumentide omanikud ja taotlejad 	Sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamisest ja kehtetuks tunnistamisest teavitamine	<ul style="list-style-type: none"> • Andmed • Protsesside digitaliseerimine ja automatiseerimine • Digilahendused • Digitaalsed avalikud teenused
R7 Artikli 7 lõige 6	Väljastajad tagavad, et isik saab oma Euroopa digiidentiteedikukrus vastu võtta ja säilitada alaealiste laste ja tema poolt seaduslikult esindatava füüsilise isiku digitaalseid	<ul style="list-style-type: none"> • Liikmesriigid 	Seaduslikult esindatavate isikute digitaalsete sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamine	<ul style="list-style-type: none"> • Andmed • Digitaalsed avalikud teenused

	sotsiaalkindlustusdokumente.			
R8 Artikli 7 lõige 7	Ühes liikmesriigis lõigete 1 ja 2 kohaselt väljastatud sotsiaalkindlustusdokumente tunnustavad kontrollijad kõigis teistes liikmesriikides.	<ul style="list-style-type: none"> • Liikmesriigid • Sotsiaalkindlustustõendite kontrollijad • Sotsiaalkindlustusdokumentide omanikud 	Sotsiaalkindlustusdokumente tunnustamine	<ul style="list-style-type: none"> • Andmed • Digilahendused • Digitaalsed avalikud teenused
R9 Artikli 7 lõige 8	<p>Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil asutatud kontrollijatel on vajalikud tehnilised vahendid käesoleva artikli alusel välja antud sotsiaalkindlustusdokumentide kontrollimiseks, et kinnitada nende autentsust, terviklust ja kehtivust. Kontrollijad peavad suutma kontrollida, et</p> <p>a) dokumendi on välja andnud volitatud asutus;</p> <p>b) dokumendis sisalduvaid andmeid ei ole pärast väljaandmist omavoliliselt muudetud;</p> <p>c) dokument ei ole aegunud ega kehtetuks tunnistatud.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liikmesriigid • Kontrollijad • Sotsiaalkindlustusdokumentide omanikud 	Sotsiaalkindlustusdokumente kontrollimine	<ul style="list-style-type: none"> • Andmed • Protsesside digitaliseerimine ja automatiseerimine • Digilahendused • Digitaalsed avalikud teenused
R10 Artikli 9 lõige 2	Alates [jõustumise kuupäev pluss kolm aastat] tagavad liikmesriigid, et nende territooriumil asuvad tervishoiuteenuse osutajad saavad	<ul style="list-style-type: none"> • Liikmesriigid • Tervishoiuteenuse osutajad • Ravi saavad kindlustatud isikud 	Andmete edastamine kulude hüvitamiseks ELi sotsiaalkindlustuse koordineerimist käsitlevate	<ul style="list-style-type: none"> • Andmed • Protsesside digitaliseerimine ja automatiseerimine

	elektrooniliselt edastada teisest liikmesriigist pärit patsiendi Euroopa ravikindlustuskaardil olevaid andmeid ja kõiki andmeid, mida tuleb edastada hüvitamise eesmärgil, ravi osutava liikmesriigi pädevatele asutustele.		eeskirjade alusel	<ul style="list-style-type: none"> • Digilahendused • Digitaalsed avalikud teenused
R11 Artikkel 8	Pädevad asutused väljastavad asjaomasele isikule ja vajaduse korral töandjale sotsiaalkindlustusdokumendid kooskõlas lõike 2 kohaselt kehtestatud tähtaegadega.	<ul style="list-style-type: none"> • Sotsiaalkindlustusdokumentide väljastajad • Sotsiaalkindlustusdokumentide omanikud ja taotlejad 	Sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamine	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaalsed avalikud teenused
R12 Artikli 10 lõige 2	Komisjon kehtestab rakendusaktidega ühtse tehnilise raamistiku, et tagada koostalitlusvõime porditava dokumendi A1 taotlemiseks kasutatavate liikmesriikide portaalide ning siseturu infosüsteemiga ühendatud avalike liideste vahel, mida kasutatakse töötajate lähetamise deklareerimiseks ja sõidukijuhtide lähetamiseks autoveosektoris, nagu on sätestatud direktiivi (EL) 2020/1057 artikli 1 lõikes 11. See	<ul style="list-style-type: none"> • Komisjon • Liikmesriigid • Porditava dokumendi A1 taotlejad 	Porditava dokumendi A1 taotlused	<ul style="list-style-type: none"> • Andmed • Digilahendused • Digitaalsed avalikud teenused

	<p>tehniline raamistik võimaldab asjakohaseid esitatud andmeid taaskasutada porditava dokumendi A1 taotlemise ja lähetusdeklaratsioonide esitamise menetlustes kooskõlas määrustega (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725 ning ühekordsuse põhimõttega.</p>			
<p>R14</p> <p>Artikli 14 lõige 1</p>	<p>Liikmesriigid koguvad ja edastavad komisjonile andmeid artikli 8 lõike 1 ja artikli 11 lõike 2 rakendamise kohta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liikmesriigid • Komisjon 	<p>Aruanne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Andmed
<p>R15 –</p> <p>Artikli 11 lõiked 1–2</p>	<p>Liikmesriigid vahetavad ja töötlevad määruste (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 kohaldamiseks vajalikke andmeid ning saavad neile juurdepääsu sotsiaalkindlustusteabe elektroonilise vahetamise (EESSI) süsteemi kaudu kooskõlas selle funktsionaalsete ja tehniliste kirjeldustega, mis on määratud kindlaks määruse (EÜ) nr 987/2009 artikli 78 kohaselt. EESSI süsteemi kaudu andmeid vahetades peavad liikmesriigid kinni käesoleva määruse I lisas sätestatud maksimaalsetest tähtaegadest.</p>	<p>Liikmesriigid</p>	<p>Piiriülene teabevahetus</p>	<p>Andmed</p> <p>Protsesside digitaliseerimine ja automatiseerimine</p> <p>Digitaalne avalik teenus</p>

R16 – Artikli 7 lõige 10	Euroopa sotsiaalkindlustuspassi koostalitlusvõime EESSI ja muude algatustega		Koostalitlusvõime	Digitaalsed avalikud teenused
--------------------------	--	--	-------------------	-------------------------------

4.2. Andmed

Kohaldamisalasse kuuluvate andmete üldine kirjeldus

Andmete liik	Viide nõudele (nõuetele)	Standard ja/või tehniline kirjeldus (kui see on asjakohane)
Digitaalsetes sotsiaalkindlustusdokumentides sisalduvad isikuandmed ja isikustamata andmed	R2 R7 R8 R9 R10	Nagu on sätestatud artikli 7 lõikes 11, määratakse digitaalsete sotsiaalkindlustusdokumentide andmete kirjeldused kindlaks rakendusaktidega kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 5 osutatud kontrollimenetlusega. Need kirjeldused vastavad Euroopa digiidentiteedi raamistiku alusel kehtestatud ühistele standarditele, skeemidele, vormingutele ja tehnilistele kirjeldustele. Need põhinevad ka Euroopa sotsiaalkindlustuspassi katseprojektide käigus tehtud töö ja Euroopa sotsiaalkindlustuspassi halduskomisjoni ajutise töörühma soovitustel.

Füüsilistes sotsiaalkindlustusdokumentides sisalduvad isikuandmed ja isikustamata andmed, mida on täiendatud digielementidega	R3 R8 R9 R10	Nagu on sätestatud artikli 7 lõikes 11, määratakse täiustatud füüsiliste sotsiaalkindlustusdokumentide andmete kirjeldused kindlaks rakendusaktidega kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 5 osutatud kontrollimenetlusega. Need kirjeldused põhinevad ka Euroopa sotsiaalkindlustuspassi katseprojektide käigus tehtud töö ja Euroopa sotsiaalkindlustuspassi halduskomisjoni ajutise töörühma soovitusel.
Euroopa digiidentiteedikukrus hoitavad isikutuvastusandmete atribuudid	R2 R7 R8 R9 R10	Isikutuvastusandmete atribuudid avaldatakse kontrollijale Euroopa digiidentiteedikukru esitusprotokollide kaudu, mis on kindlaks määratud Euroopa digiidentiteedi raamistikus.
Isikutuvastusandmed või identifitseerimistunnus ja muud andmed, mida on vaja sotsiaalkindlustusdokumentide taotlemiseks internetis	R1 R5	Identimine ja autentimine riiklikes portaalides ning teabevahetus sotsiaalkindlustusdokumentide taotlemiseks toimub liikmesriikides kasutatavate spetsifikatsioonide ja protokollide kohaselt.
Andmed sotsiaalkindlustusdokumentide väljastajate kohta	R4	Väljastajate registreerimisel usaldusnimekirjadesse järgitakse Euroopa digiidentiteedi raamistikus määratletud spetsifikatsioone ja protokolle
Andmed artikli 8 lõike 1 ja artikli 11 lõike 2 rakendamise kohta	R13	Aruandekohustuse vorm ja struktuur määratakse kindlaks rakendusaktidega kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
Määruste (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 kohaldamiseks vajalikud andmed,	R15	Andmeid vahetatakse EESSI süsteemi kaudu vastavalt selle funktsionaalsetele ja tehnilistele kirjeldustele, mis on sätestatud

mida vahetatakse pädevate asutuste vahel – isikuandmed ja isikustamata andmed		määruse (EÜ) nr 987/2009 artikli 78 kohaselt.
---	--	---

Kooskõla Euroopa andmestrategiega

Nõuded on kooskõlas Euroopa andmestrategie eesmärkidega. Need hõlbustavad turvalist juurdepääsu standarditud andmetele ja nende koostalitlusvõimelist piiriülest vahetamist asjaomaste sidusrühmade vahel.

Nõuded on kooskõlas õigusega eraelu puutumatusse ja andmekaitsele, mis on tagatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta, Euroopa Liidu toimimise lepingu, isikuandmete kaitse üldmääruse ja ELi andmekaitsemäärusega.

Nende nõuete kohaselt ei töödelda avaandmeid. Artiklis 14 sätestatud aruandekohustusega kogutakse andmeid üksnes järelevalve eesmärgil, ilma et oleks vaja esitatud teavet taaskasutada.

Kooskõla ühekordsuse põhimõttega

Nõuded on kooskõlas ühekordsuse põhimõttega: riiklikud ametiasutused väljastavad sotsiaalkindlustusdokumente olenemata nende vormist ühe korra, võimaldades üksikisikutel ja ettevõtjatel neid turvaliselt digitaalselt taaskasutada ilma samu andmeid uuesti esitamata. Neid dokumente kontrollitakse piiriüleselt pärast nõusoleku saamist.

Artikli 10 lõigete 2 ja 3 eesmärk on rakendada ühekordsuse põhimõtet, et vähendada halduskoormust ja kaotada üleliigne andmete esitamine porditava dokumendi A1 taotlemisel.

Andmevoogude üldine kirjeldus

Andmete liik	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Osalejad, kes andmeid esitavad	Osalejad, kes andmeid saavad	Andmevahetuse ajend	Sagedus (kui see on asjakohane)
Digitaalsetes	R2	Väljastajad	Dokumentide omanikud ja	Digitaalsete	

sotsiaalkindlustusdokumentides sisalduvad isikuandmed ja isikustamata andmed	R7		taotlejad	sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamine	
Füüsilistes sotsiaalkindlustusdokumentides sisalduvad isikuandmed ja isikustamata andmed, mida on täiendatud digielementidega	R3	Väljastajad	Dokumentide omanikud ja taotlejad	Digielementidega täiustatud füüsiliste sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamine	
Euroopa digiidentiteedikukrus hoitavad isikutuvastusandmete atribuudid	R9	Dokumentide omanikud	Kontrollijad	Kontrollijate taotlus ja omanike sõnaselge luba	
Digitaalsetes sotsiaalkindlustusdokumentides sisalduvad isikuandmed ja isikustamata andmed	R9	Dokumentide omanikud	Kontrollijad	Kontrollijate taotlus ja omanike sõnaselge luba	
Füüsilistes sotsiaalkindlustusdokumentides sisalduvad isikuandmed ja isikustamata andmed, mida on täiendatud digielementidega	R9	Dokumentide omanikud	Kontrollijad	Kontrollijate taotlus ja füüsiliste dokumentide esitamine omanike poolt	
Isikutuvastusandmed või identifitseerimistunnus ja muud andmed, mida on vaja sotsiaalkindlustusdokumentide veebipõhiseks taotlemiseks	R1	Taotlejad	Riiklikud portaaliid sotsiaalkindlustusdokumentide taotlemiseks	Sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamise taotlus	
Andmed	R4	Väljastajad	Komisjon	Komisjonile väljastajate	

sotsiaalkindlustusdokumentide väljastajate kohta				usaldusnimekirjade edastamine ja nende hilisem ajakohastamine	
Euroopa digiidentiteedikukrus hoitavad isikutuvastusandmete atribuudid	R10	Euroopa ravikindlustuskaardi kontrollijad	Ravi osutava liikmesriigi ametiasutused	Andmete edastamine hüvitise menetlemiseks	
Digitaalsetes sotsiaalkindlustusdokumentides sisalduvad isikuandmed ja isikustamata andmed	R10	Euroopa ravikindlustuskaardi kontrollijad	Ravi osutava liikmesriigi ametiasutused	Andmete edastamine hüvitise menetlemiseks	
Füüsilistes sotsiaalkindlustusdokumentides sisalduvad isikuandmed ja isikustamata andmed, mida on täiendatud digielementidega	R10	Euroopa ravikindlustuskaardi kontrollijad	Ravi osutava liikmesriigi ametiasutused	Andmete edastamine hüvitise menetlemiseks	
Andmed artikli 8 lõike 1 ja artikli 11 lõike 2 rakendamise kohta	R13	Liikmesriigid	Komisjon	Aruandekohustus	
Määruste (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009 kohaldamiseks vajalikud andmed	R15	Liikmesriigid	Liikmesriigid	Vajaduse alusel ja I lisas sätestatud maksimaalsete tähtaegade jooksul	Ei kohaldata

4.3. Digilahendused

Digilahenduste üldine kirjeldus

Digilahendus	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Peamised volitatud funktsioonid	Vastutav asutus	Kuidas on arvesse võetud juurdepääsetavust?	Kuidas on arvesse võetud korduvkasutatavust ?	Tehisintellekti tehnoloogia kasutamine (kui see on asjakohane)
Euroopa sotsiaalkindlustu spassi väljastamise taristu	R2 R3	Digitaalsete ja digielementidega täiustatud füüsiliste sotsiaalkindlustu sdokumentide väljastamine, haldamine ja kehtetuks tunnistamine	Liikmesriikide pädevad asutused	Digitaalsete sotsiaalkindlustusdokumen tide puhul käsitletakse ligipääsetavust ELi digiidentiteedikrute rakendamise kaudu liikmesriikides (määruse (EL) nr 910/2014 artikli 5a lõige 21). Füüsiliste dokumentide puhul määratakse ligipääsetavusnõuded kindlaks artikli 7 lõike 11 kohaselt rakendusaktiga vastu võetavas tehnilises kirjelduses.	Digitaalsete sotsiaalkindlustusdok umentide puhul põhineb lahendus Euroopa digiidentiteedi raamistikul, kusjuures taaskasutatakse selle põhikomponente, nagu Euroopa digiidentiteedi usaldusraamistik, Euroopa digiidentiteedikukkur, isikutuvastusandmete väljastamise taristu, usaldusregistrid ja - nimekirjad ning koostalitlusvõime spetsifikatsioonid. Samuti kaalutakse	Ei kohaldata

					Euroopa digiidentiteedi usaldusraamistiku taaskasutamist seoses füüsiliste sotsiaalkindlustusdokumentidega.	
Euroopa sotsiaalkindlustu spassi kontrollirakendus(ed)	R8 R9	Digitaalsete ja digielementidega täiustatud füüsiliste sotsiaalkindlustusdokumentide kontrollimine	Liikmesriikide pädevad asutused	Kontrollijate rakenduste ligipääsetavusnõuded määratakse kindlaks rakendusaktidega kooskõlas artikli 7 lõikega 11.	Ühe rakendamisvõimaluse na võib komisjon esitada rakenduse etalonteostuse, mida liikmesriigid saavad vabatahtlikkuse alusel taaskasutada ja konfigureerida. Seda arutatakse liikmesriikidega enne rakendusetappi. Kontrollirakenduse üksikasjad määratakse kindlaks rakendusaktidega vastavalt artikli 7 lõikele 11. Kuna tervishoiu digisüsteemide investeeringud ja kohandused on juba	

					Euroopa terviseandmeruumi raames ette nähtud, tuleks neid ära kasutada, et luua koostoime, millega maksimeeritakse nende mõju ja tõhusust.	
Veebiportaalid sotsiaalkindlustu sdokumentide taotlemiseks	R1	Sotsiaalkindlustu sdokumentide taotlemine	Liikmesriikide pädevad asutused	Riiklike portaalide ligipääsetavuse tagamise eest vastutavad liikmesriigid. Artikli 6 lõikes 1 on sätestatud, et veebipõhine taotluste esitamise menetlus peab olema kättesaadav.	Sõltuvalt liikmesriigi digimaastikust ja organisatsioonilisest struktuurist võiks olemasolevaid portaale ajakohastada, et need hõlmaksid täiendavate sotsiaalkindlustusdok umentide veebipõhiseid taotlusi.	

Digilahenduse vastavusse viimine kohaldatava digipoliitika ja õigusaktidega

Euroopa sotsiaalkindlustuspassi väljastamise taristu

Digi- ja/või valdkondlik poliitika (kui see on asjakohane)	Selgitus selle kohta, kuidas see on kooskõlas
---	--

<i>Tehisintellektimäärus</i>	Kavandatavas määruhes ei ole tehisintellekti kasutamist ette nähtud.
<i>ELi küberturvalisuse raamistik</i>	ELi digiidentiteedi raamistiku määrus hõlmab kõiki väljastamistaristu turvaaspekte, sealhulgas digitaalsete sotsiaalkindlustusdokumentide väljastajate turvanõudeid, Euroopa digiidentiteedikukru turvaelemente ning väljastaja ja digiidentiteedikukru vahelisi sideprotokolle. Digitaalsete sotsiaalkindlustusdokumentide väljastamisel kohaldatavad turvanõuded kehtivad ka digitaalsete turvaelementidega täiustatud füüsiliste dokumentide suhtes. Neid kirjeldatakse üksikasjalikumalt tehnilises kirjelduses.
<i>eIDAS</i>	Lahendus põhineb Euroopa digiidentiteedi raamistikul ja selles kasutatakse selle põhikomponente. Samuti kaalutakse Euroopa digiidentiteedi usaldusraamistiku taaskasutamist seoses füüsiliste sotsiaalkindlustusdokumentidega. Need dokumendid hõlmavad eIDASe nõuetele vastavaid e-allkirju, mille puhul tagatakse sama kindlustase kui digitaalsete sotsiaalkindlustusdokumentide puhul.
<i>Ühtne digivärv ja siseturu infosüsteem</i>	Lahendus tugineb ühtse digivärava määruhes loodud alustele, millega kohustatakse liikmesriike võimaldama täielikult veebipõhist juurdepääsu haldusmenetlustele, nagu porditava dokumendi A1 ja Euroopa ravikindlustuskaardi taotlused ning pensioninõuded, tagades samal ajal väljundite elektroonilise väljastamise. Lahendusega standarditakse nende väljundite vorming, et hõlbustada piiriülest kontrolli, ja laiendatakse digitaliseerimist veelgi kõigile kavandatava määruhes kohaldamisalasse kuuluvatele sotsiaalkindlustusdokumentidele.
<i>Muu</i>	

Kontrollirakendus

Digi- ja/või valdkondlik poliitika (kui see on asjakohane)	Selgitus selle kohta, kuidas see on kooskõlas
<i>Tehisintellektimäärus</i>	Kavandatavas määruses ei ole tehisintellekti kasutamist ette nähtud.
<i>ELi küberturvalisuse raamistik</i>	Kõik kontrollirakenduse turvaaspektid, sealhulgas kontrolliprotokollid, peavad vastama Euroopa digiidentiteedi raamistikus kindlaks määratud küberturvalisuse nõuetele. Neid kirjeldatakse üksikasjalikumalt tehnilises kirjelduses.
<i>eIDAS</i>	Digitaalsete sotsiaalkindlustusdokumentide kontrollimisel järgitakse Euroopa digiidentiteedi protokolle ja standardeid, mis on mõeldud eIDASe rakendamise toetamiseks. Digielementidega täiustatud füüsilised dokumendid hõlmavad eIDASe nõuetele vastavaid e-allkirju, mida saab kontrollida sama kontrollirakenduse abil.
<i>Ühtne digivärv ja siseturu infosüsteem</i>	Koostalitlusvõime siseturu infosüsteemiga.
<i>Muu</i>	

Portaalid Euroopa sotsiaalkindlustuspassi tõendite taotlemiseks

Digi- ja/või valdkondlik poliitika (kui see on asjakohane)	Selgitus selle kohta, kuidas see on kooskõlas
<i>Tehisintellektimäärus</i>	Kavandatavas määruses ei ole tehisintellekti kasutamist ette nähtud.
<i>ELi küberturvalisuse raamistik</i>	Kavandatava määrusega ei kehtestata täiendavaid küberturvalisuse nõudeid.
<i>eIDAS</i>	Portaalid peaksid toetama Euroopa digiidentiteedikukrus esitatud isikutuvastusandmetel põhinevat sisselogimist.

Ühtne digivärv ja siseturu infosüsteem	<p>Portaal „Teie Euroopa“ on taotlejate jaoks võimalik ühtne kontaktpunkt ühtse digivärava määrusega hõlmatud sotsiaalkindlustusdokumentide taotlemiseks, suunates nad dokumentide taotlemiseks riiklikesse portaalidesse.</p> <p>Kavandatava määruse artiklis 10 (R13) käsitletakse porditava dokumendi A1 taotlemise riiklike portaalide ja siseturu infosüsteemiga ühendatud avalike liideste koostalitlusvõimet töötajate lähetamise deklareerimiseks, mille üle peetakse praegu läbirääkimisi, ning sõidukijuhtide lähetamiseks autoveosektoris.</p>
Muu	

4.4. Koostalitlusvõime hindamine

Nõuetest mõjutatud digitaalse avaliku teenuse (digitaalsete avalike teenuste) üldine kirjeldus

Digitaalne avalik teenus või digitaalsete avalike teenuste kategooria	Kirjeldus	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Koostalitleva Euroopa lahendus(ed) (EI KOHALDATA)	Muu(d) koostalitluslahendus(ed)
Euroopa sotsiaalkindlustuspass – sotsiaalkindlustusdokumentide taotlemine, väljastamine ja tühistamine	See liikmesriikide pädevate asutuste osutatav teenus võimaldab taotlejatel taotleda ja saada sotsiaalkindlustusdokumente kas digivormingus, et neid saaks kasutada Euroopa digiidentiteedikukrus, või	R2 R3 R7 R13	//	Euroopa digiidentiteedi raamistik ja kukkur

	füüsilise dokumendina, mida on täiustatud digielementidega.			
Euroopa sotsiaalkindlustuspass – sotsiaalkindlustusdokumentide kontrollimine	<p>See teenus, mida osutavad kontrollijad, võimaldab sotsiaalkindlustusdokumentide omanikel lasta oma dokumente digitaalselt (st kontrollirakenduse kaudu) viivitamatult kontrollida ja kinnitada.</p> <p>Digitaalsete sotsiaalkindlustusdokumentide puhul võimaldab teenus dokumendi omanikul ka kinnitada, kas kontrollijal on õigus dokumenti taotleda ja kontrollida.</p>	R8 R9		Euroopa digiidentiteedi raamistik ja kukkur

Digitaalse avaliku teenuse nõude (nõuete) mõju piiriülesele koostalitlusvõimele

Sotsiaalkindlustusdokumentide taotlemine, väljastamine ja tühistamine

Hindamine	Meede (meetmed)	Võimalikud allesjäänud tõkked (kui see on asjakohane)
Kooskõla kehtivate digi- ja	- Euroopa digiidentiteedi määruses	

valdkondlike poliitikameetmetega Loetlege kohaldatavad kindlakstehtud digi- ja valdkondlikud poliitikameetmed	sätetatud tehnoloogia ja standardite vastuvõtmine - Digiallkirjade kasutamine kooskõlas eIDASE määrusega (digielementidega täiustatud füüsiliste sotsiaalkindlustusdokumentide puhul) - Vastavus isikuandmete kaitse üldmäärusele - Sünergia EESSIga seotud protsessidega (R 15)	
Korralduslikud meetmed digitaalsete avalike teenuste sujuvaks osutamiseks Loetlege kavandatud juhtimismeetmed	- Nüüdisaegse ja tõhusa juhtimisstruktuuri loomine, mis koosneb määruse (EL) nr 182/2011 kohasest komiteest, et toetada komisjoni rakendusaktide vastuvõtmisel, ning sotsiaalkindlustuse koordineerimise digiülemineku nõuanderühmast, et pakkuda tehnilist nõu, operatiivtuge ja praktikakogukonda kogemuste ja teadmiste vahetamiseks. - Usaldusväärsete väljastajate registreerimine usaldusraamistikus ja vastavate usaldusnimekirjade edastamine komisjonile. - Sotsiaalkindlustusdokumentide vastastikune tunnustamine	
Meetmed, mis on võetud andmete ühise mõistmise tagamiseks Loetlege sellised meetmed	- Ühised kirjeldused, mis on võetud vastu rakendusaktidega kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 5 osutatud kontrollimenetlusega. - Nõuanderühm, mis pakub komisjonile eksperditeadmisi rakendusaktide	

	ettevalmistamise varajases etapis enne nende esitamist komiteele.	
Ühiselt kokku lepitud avalike tehniliste kirjelduste ja standardite kasutamine Loetlege sellised meetmed	<ul style="list-style-type: none"> - Artikli 7 lõikes 1 sätestatud digitaalsete sotsiaalkindlustusdokumentide tehniliste kirjelduste vastuvõtmine - Artikli 7 lõikes 2 sätestatud digielementidega täiustatud füüsiliste sotsiaalkindlustusdokumentide tehniliste kirjelduste vastuvõtmine 	Võimalik suur mõju madalama tehnoloogilise küpsuse astmega ametiasutustele

Sotsiaalkindlustusdokumentide kontrollimine

Hindamine	Meede (meetmed)	Võimalikud allesjäänud tõkked (kui see on asjakohane)
Kooskõla kehtivate digi- ja valdkondlike poliitikameetmetega Loetlege kohaldatavad kindlakstehtud digi- ja valdkondlikud poliitikameetmed	<ul style="list-style-type: none"> - Euroopa digiidentiteedi määruses sätestatud tehnoloogia ja standardite vastuvõtmine - Digiallkirjade kasutamine kooskõlas eIDASe määrusega (digielementidega täiustatud füüsiliste sotsiaalkindlustusdokumentide puhul) - Koostoime e-tervise algatustega, milles kasutatakse Euroopa digiidentiteedikukruid 	
Korralduslikud meetmed digitaalsete avalike teenuste sujuvaks osutamiseks Loetlege kavandatud juhtimismeetmed	<ul style="list-style-type: none"> - Nüüdisaegse ja tõhusa juhtimisstruktuuri loomine, mis koosneb määruse (EL) nr 182/2011 kohasest komiteest, et toetada komisjoni rakendusaktide vastuvõtmisel, ning sotsiaalkindlustuse koordineerimise digiülemineku nõuanderühmast, et 	

	<p>pakkuda tehnilist nõu, operatiivtuge ja praktikakogukonda kogemuste ja teadmiste vahetamiseks.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volitatud kontrollijate registreerimine kooskõlas Euroopa digiidentiteedi usaldusraamistikuga. 	
<p>Meetmed, mis on võetud andmete ühise mõistmise tagamiseks</p> <p>Loetlege sellised meetmed</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ühised kirjeldused, mis on võetud vastu rakendusaktidega kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 5 osutatud kontrollimenetlusega. - Nõuanderühm, mis pakub komisjonile eksperditeadmisi rakendusaktide ettevalmistamise varajases etapis enne nende esitamist komiteele. 	
<p>Ühiselt kokku lepitud avalike tehniliste kirjelduste ja standardite kasutamine</p> <p>Loetlege sellised meetmed</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sotsiaalkindlustusdokumentide kontrollimise tehniliste kirjelduste vastuvõtmine, olenemata nende vormingust, nagu on sätestatud artikli 7 lõikes 11 	

4.5. Digimõõtme rakendamist toetavad meetmed

Digimõõtme rakendamist toetavate meetmete üldine kirjeldus

Meetme kirjeldus	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Komisjoni roll	Kaasatavad	Eeldatav ajakava
------------------	-----------------------------------	----------------	------------	------------------

		(kui see on asjakohane)	osalejad (kui see on ⁴² asjakohane)	(kui see on asjakohane)
Artikli 7 lõigetes 1, 2 ja 11 sätestatud funktsionaalseid, talitus- ja tehnilisi kirjeldusi käsitlevate rakendusaktide vastuvõtmine.	R2 R3 R7 R8 R9	Rakendusaktide ettevalmistamine ja vastuvõtmine	Komisjon, liikmesriikide esindajatest koosnev komitee	

42